

ХҮН АМЫН БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНИЙГ ТАНДАХ ТУРШИЛТЫН СУДАЛГАА

6-9 сар, 2023

АГУУЛГА

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ	1
ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ЖАГСААЛТ	3
ӨМНӨХ ҮГ	4
НЭГ. СУДАЛГААНЫ ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	5
1.1 СУДАЛГААНЫ ЗОРИЛГО, АЧ ХОЛБОГДОЛ	5
1.2 СУДАЛГААНЫ АРГА ЗҮЙ	5
1.3 СУДАЛГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ ЦУГЛУУЛАЛТ	6
1.4 СУДАЛГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ БОЛОВСРУУЛАЛТ	6
1.5 ОЙЛГОЛТ, ТОДОРХОЙЛОЛТ	6
ХОЁР. СУДАЛГААНЫ ҮНДСЭН ҮР ДҮН	8
2.1 СУДАЛГААНЫ ХҮН АМ ЗҮЙН БАЙДАЛ	8
2.2 АЛБАН ЁСНЫ БҮРТГЭЛ	9
2.3 САНХҮҮГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ	11
2.4 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ	12
ГУРАВ. БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨН (ИРСЭН)	14
ДӨРӨВ. ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ ХҮНДРЭЛ, БЭРХШЭЭЛ	19
ТАВ. БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ (ЯВСАН)	22
ДҮГНЭЛТ	24
ХАВСРАЛТ А	26
ХАВСРАЛТ Б	29

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

ЗУРАГ 2.1.1 ХҮН АМ ЗҮЙН ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ, 2022 ОН.....	8
ЗУРАГ 2.1.2 СУДАЛГААНД ХАМРАГДАГЧИД НАСНЫ БҮЛЭГ, ХУВИАР 2022 ОН.....	9
ЗУРАГ 2.1.3 СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН НИЙТ ХҮН АМД ЭЗЛЭХ ХУВЬ, 2022 ОН.....	9
ЗУРАГ 2.2.1 АЛБАН ЁСНЫ БҮРТГЭЛТЭЙ БАГУУД, ДҮНД ЭЗЛЭХ ХУВИАР, 2022 ОН.....	10
ЗУРАГ 2.2.2 ХҮН БҮР БҮРТГЭЛТЭЙ (100.0%), 2022 ОН.....	10
ЗУРАГ 2.2.3 БҮГД БҮРТГЭЛГҮЙ (0.0%), 2022 ОН.....	10
ЗУРАГ 2.2.4 БҮРТГЭЛЭЭ ХИЙЛГЭДЭГГҮЙ ГОЛЛОХ ШАЛТГААН, ХУВИАР, 2022 ОН.....	11
ЗУРАГ 2.3.1 БАГИЙН ИРГЭДИЙН ОРЛОГЫН ЭХ ҮҮСВЭР, ХУВИАР 2022 ОН.....	11
ЗУРАГ 2.3.2 ХҮНСНИЙ ХЭРЭГЛЭЭГЭЭ БАГАСГАСАН БАЙДАЛ, ХУВИАР, 2022 ОН.....	12
ЗУРАГ 2.4.1 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН БАЙДАЛ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ САЛБАР, ХУВИАР, 2022 ОН.....	12
ЗУРАГ 2.4.2 БАГИЙН ИРГЭДЭД ХАНГАЛТАЙ ХҮРТЭЭМЖГҮЙ БАЙГАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ.....	13
ЗУРАГ 2.4.3 ТУСГАЙ ХЭРЭГЦЭЭТ ИРГЭДЭД ЗОРИУЛСАН АРГА ХЭМЖЭЭ, 2022 ОН.....	13
ЗУРАГ 3.1 СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ИРСЭН ХҮН БАЙГАА ЭСЭХ, ХУВИАР, 2022 ОН.....	14
ЗУРАГ 3.2 БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНӨӨР ИРСЭН ХҮМҮҮС, ХУВИАР ХАМГИЙН ӨНДӨР 5 АЙМГААР, 2022 ОН.....	15
ЗУРАГ 3.3 ТУХАЙН БАГТ СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ИРСЭН ХҮМҮҮС, ХУВИАР 2022 ОН.....	15
ЗУРАГ 3.4 СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ИРСЭН ХҮМҮҮС, ХУВИАР, 2022 ОН.....	15
ЗУРАГ 3.5 ИРСЭН АЙМГУУДААР, ХУВИАР, 2022 ОН.....	16
ЗУРАГ 3.6 СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ИРСЭН ХҮМҮҮСИЙН ҮНДСЭН ШАЛТГААН, ХУВИАР, 2022 ОН.....	16
ЗУРАГ 3.7 СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХ ШАЛТГААНААР ИРСЭН ХҮМҮҮС, ЭДИЙН ЗАСГИЙН САЛБАРААР, ХУВИАР, 2022 ОН.....	17
ЗУРАГ 3.8 СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД УУЛ УУРХАЙН САЛБАРТ ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХЭЭР ИРСЭН ИРГЭД, ХУВИАР, 2022 ОН.....	18
ЗУРАГ 3.9 СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД МАЛЧНААР АЖИЛЛАХААР ИРСЭН ИРГЭД, ХУВИАР, 2022 ОН.....	18
ЗУРАГ 3.10 СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ХҮҮХДИЙН ТЭВЧИШГҮЙ ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХЭЭР ИРСЭН ХҮҮХЭД (15-17 НАС), ХАМГИЙН ИХ 5 АЙМАГ, ХУВИАР, 2022 ОН.....	18
ЗУРАГ 3.11 СҮҮЛИЙН 3 САР ОТОР НҮҮДЭЛ ХИЙХЭЭР ИРСЭН ИРГЭД ХАМГИЙН ИХ 5 АЙМАГ, ХУВИАР, 2022 ОН.....	18
ЗУРАГ 3.12 СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ИРСЭН ОТОР НҮҮДЛЭЭР ИРСЭН ХҮМҮҮСИЙН ҮНДСЭН ШАЛТГААН, ХУВИАР, 2022 ОН.....	19
ЗУРАГ 3.13 СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ИРСЭН ИРГЭДЭЭС БАГТАА ҮЛДСЭН ИРГЭД, ХУВИАР, 2022 ОН.....	19

ЗУРАГ 4.1 ТАНАЙ БАГТ БОГИНО ХУГАЦААГААР ИРЖ БҮЙ ХҮН АМЫН ХӨДӨЛГӨӨН ХҮНДРЭЛ БЭРХШЭЭЛ УЧРУУЛЖ БАЙНА УУ? АЙМАГ, ХУВИАР, 2022 ОН	20
ЗУРАГ 4.2 БОГИНО ХУГАЦААГААР ИРЖ БҮЙ ХҮН АМЫН ХӨДӨЛГӨӨНТЭЙ ХОЛБООТОЙ ТУЛГАМДАЖ БҮЙ АСУУДАЛ, ХУВИАР, 2022 ОН.....	20
ЗУРАГ 4.3 ДЭЭРХ АСУУДЛЫГ АРИЛГАХ, УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТАЛААР БАГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖЭЭС ЯМАР НЭГЭН АРГА ХЭМЖЭЭ АВЧ БАЙНА УУ? АЙМАГ, ХУВИАР, 2022 ОН.....	21
ЗУРАГ 4.4 ОРОН НУТГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖЭЭС ОДОО АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БАЙГАА АРГА ХЭМЖЭЭНЭЭС ӨӨР ЯМАР АРГА ХЭМЖЭЭ АВАХЫГ ИЛҮҮД ҮЗЭЖ БАЙНА ВЭ? ХУВИАР, 2022 ОН.....	21
ЗУРАГ 5.1 ТАНАЙ БАГААС СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ЯВСАН ИРГЭД БИЙ ЭСЭХ, АЙМАГ, ХУВИАР, 2022 ОН	22
ЗУРАГ 5.2 БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНӨӨР ЯВСАН ХҮМҮҮС, ХАМГИЙН ӨНДӨР 5 АЙМГААР, ХУВИАР 2022 ОН.....	22
ЗУРАГ 5.3 ТАНАЙ БАГААС СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ЯВСАН ХҮМҮҮСИЙН ИХЭНХ НЬ ХААШАА ЯВСАН БЭ? ХУВИАР, 2022 ОН.....	23
ЗУРАГ 5.4 ХЭРЭВ БУСАД СУМ, БАГ РУУ ЯВСАН БОЛ ТЭДГЭЭР ХҮМҮҮСИЙН ИХЭНХ НЬ ХААШАА ЯВСАН БЭ? ХУВИАР, 2022 ОН.....	23
ЗУРАГ 5.5 ТАНАЙ БАГААС СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ЯВСАН ИРГЭДИЙН ҮНДСЭН ШАЛТГААН, ХУВИАР, 2022 ОН	23

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ЖАГСААЛТ

ОУШХБ	Олон Улсын Шилжилт Хөдөлгөөний Байгууллага
ҮСХ	Үндэсний Статистикийн Хороо
ТӨШГ	Тооллого, өгөгдлийн шинжилгээний газар
ХАОСТХ	Хүн ам, орон сууцны тооллогын хэлтэс
ДТМ	Хөдөлгөөнийг тандах матриц
НШИ	Нүүлгэн шилжүүлсэн иргэд

ӨМНӨХ ҮГ

Байгаль, цаг уур, уур амьсгалын өөрчлөлт, газрын доройтол, бэлчээрийн хомсдол зэргийн нөлөөлөл нь Монголчуудын уламжлалт амьдралын хэв маягийг өөрчилж байна. Олон удаагийн ган, зуд, ажлын байрны хомсдол, мал аж ахуйгаас хамааралтай байдал, хүн амын амьжиргаа доройтох нэг шалтгаан болсоор байна. Үүнтэй зэрэгцэн хөдөөгөөс хөдөө рүү, хөдөөгөөс хот руу, хотоос хөдөө рүү чиглэсэн хөдөлгөөн нэмэгдэх болсон.

Орон нутгийн төр захиргааны байгууллагын удирдлагын зүгээс хүн амын богино хугацааны хөдөлгөөнтэй холбоотой анхдагч мэдээллийг бий болгох, түүнийг өөрсдийн орон нутгийн түвшинд тодорхой шийдвэр гаргахад ашиглах зайлшгүй хэрэгцээ шаардлага үүсэж байгаа талаар удаа дараа санал гаргаж байсан билээ.

Олон Улсын Шилжилт Хөдөлгөөний Байгууллага нь Үндэсний Статистикийн Хороотой хамтран

Өмнөговь, Дундговь аймгийн хэмжээнд Богино хугацааны хөдөлгөөнийг тандах туршилтын судалгааг 2021 онд амжилттай зохион байгуулсан. Олон улсад ДТМ аргачлалыг ашиглан энэ чиглэлийн судалгаануудыг хэд хэдэн орнуудад туршсан зохион байгуулсан байдаг. Бид өөрийн орны онцлог нөхцөл байдалд тохируулан энэхүү судалгааг улам өргөжүүлж 21 аймгийн хэмжээнд зохион байгуулах ажлыг НҮБ-ын ОУШХБ-аас санаачилсны дагуу 2022 онд анх удаа зохион байгууллаа.

Энэхүү судалгааны тайлангийн үр дүнг ашиглан цаашид энэ чиглэлээр хийгдэх богино хугацааны хөдөлгөөнийг тандах судалгааны үзэл баримтлал, ойлголт, тодорхойлолтыг гаргахад багахан ч гэсэн хувь нэмрээ оруулахад энэхүү судалгааны үр дүнгийн зорилго оршино.

1. СУДАЛГААНЫ ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Хүн амын богино хугацааны хөдөлгөөнийг тандах туршилтын судалгааг 2022 оны 6, 7, 8 дугаар сард Монгол Улсын 21 аймгийн 1640 багийг хамарч нийт багийн засаг дарга нарын мэдлэгийн түвшинд тулгуурлан зохион байгуулсан болно. Энэ удаагийн судалгаа нь НҮБ-ын ОУШХБ болон ҮСХ-ны хамтарсан анхны богино хугацааны хөдөлгөөнийг тандах судалгаа байлаа. Улаанбаатар хотод зохион байгуулагдсан Хүн амын богино хугацааны хөдөлгөөнийг тандах туршилтын судалгааны нэг адил зарчмаар энэхүү судалгаа явагдсан бөгөөд хүн амын суурь үзүүлэлт, албан ёсны бүртгэл, шилжин ирэлт, явалт, хөдөлмөр эрхлэлт, санхүүгийн нөхцөл байдал, тулгамдаж буй асуудал зэрэг үндсэн 5 сэдвийн хүрээг хамарсан. Тухайн багийн засаг дарга нь орон нутгийнхаа хүн ам зүй болон шилжилт хөдөлгөөний талаар гүнзгий мэдээлэлтэй гэж үзсэн учраас мэдээлэл цуглуулагчаар багийн засаг дарга нарыг сонгосон. ОУШХБ-аас өмнө нь хийгдэж байсан судалгаагаар уур амьсгалын өөрчлөлт, бэлчээрийн хомсдол нь манай улсын уламжлалт шилжилт хөдөлгөөний хэв маягийг өөрчилж байгааг тогтоожээ. Зудын давтамж, хүндрэл ихсэх нь хөдөө орон нутгийн амь амьжиргаанд сөргөөр нөлөөлөөд зогсохгүй шилжилт хөдөлгөөнд шууд нөлөөлж байна.

1.1 СУДАЛГААНЫ ЗОРИЛГО, АЧ ХОЛБОГДОЛ

Судалгааны зорилго нь богино хугацааны хөдөлгөөнд орсон иргэдийн шалтгаан, хөдөлмөр эрхлэлт, тулгамдаж буй асуудал, хүндрэл бэрхшээлийг судлах замаар Монгол Улс дахь богино хугацааны хөдөлгөөнд оролцогчдод зориулсан бодлого, зохицуулалтыг боловсронгуй болгоход шаардлагатай мэдээллийг бий болгох явдал юм.

Энэхүү судалгааг явуулснаар хүн амын богино хугацааны хөдөлгөөний талаарх мэдээллийн эх үүсвэрийг бий болгож, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаарх зөвлөмжийг боловсруулж бодлого гаргагч, төлөвлөгч, шийдвэр гаргагч нарт шаардлагатай мэдээллийг өгч зорилтот бүлэгт

тохирсон арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх нь гол ач холбогдол нь юм.

Туршилтын судалгаагаар ОУШХБ-ын Шилжилт хөдөлгөөнийг тандах матриц (DTM-displacement tracking methodology)-ын дагуу хөдөлгөөнд оролцож буй хүн амын хөдөлгөөн, тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, хэрэгцээ шаардлагыг тодорхойлж гаргахад чиглэгдсэн болно.

1.2 СУДАЛГААНЫ АРГА ЗҮЙ

Энэхүү судалгааны зорилтыг хэрэгжүүлэхийн тулд ОУШХБ-ын ДТМ судалгааны багаас боловсруулсан, Богино хугацааны хөдөлгөөнийг тандах аргачлалыг ашигласан болно. Богино хугацааны хөдөлгөөнийг тандах аргачлал нь хөдөлгөөнт хүн амын тоо, байршил, богино хугацааны хөдөлгөөнд оролцсон шалтгаан, хөдөлмөр эрхлэлт, орон нутагт тулгамдаж буй хүндрэлийг тодорхойлоход чиглэсэн юм. Мэдээллийг цуглуулахад голчлон тухайн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй төрийн болон хувийн байгууллага, хороо, хэсгийн ахлагч нарын мэдээлэл дээр үндэслэж, давхар баталгаажуулалт хийж цуглуулдаг юм. Энэхүү судалгаанд Багийн Засаг дарга нар гол мэдээлэгчээр ажиллаж, өөрсдийн мэдлэгийн хүрээнд мэдээллийг цуглуулж, маягтын дагуу программд мэдээллийг оруулсан.

Судалгааны асуулга, үзүүлэлтүүдийг ОУШХБ-аас тусгайлан боловсруулсан загвараар агуулгыг өөрчилж утгыг алдагдуулахгүй хэвээр нь авч ашигласан.

Судалгааны асуулга нь дараах 5 хэсгээс бүрдэнэ. Үүнд:

1. Хаягийн хэсэг
2. Хүн ам, өрхийн мэдээлэл
3. Богино хугацааны хөдөлгөөний мэдээлэл (ирсэн)
4. Тулгамдаж буй асуудал, хүндрэл бэрхшээл
5. Богино хугацааны хөдөлгөөний мэдээлэл (явсан)

Асуулгын хуудасны дэлгэрэнгүйг (Хавсралт А)-аас харна уу.

1.3 СУДАЛГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ ЦУГЛУУЛАЛТ

Судалгааны маягт, программ холбоосыг багийн засаг дарга нарт и-мэйл хаягаар нь хүргүүлж судалгааны мэдээллийг цуглуулсан.

Уг үйл ажиллагааны хүрээнд дараах ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Үүнд:

1. Мэдээлэл цуглуулж эхлэхээс 7 хоногийн өмнө багийн засаг дарга нарт сургалт зохион байгуулж, мэргэшүүлэх ба нийт 14 хоногийн турш ажиглалт хийж, холбогдох нэгжээс мэдээлэл цуглуулсан.
2. Судалгааны багийнхан мэдээлэл цуглуулах явцад асуулгыг үнэн зөв, бүрэн авсан эсэхэд болон кодлолтод хяналт хийсэн.
3. Судалгааны багийнхан цуглуулсан мэдээллийг шалгаж, хагас нээлттэй асуултын

хариултаудыг кодлон, баталгаажуулж судалгааг эцэслэсэн.

1.4 СУДАЛГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ БОЛОВСРУУЛАЛТ

Судалгааны мэдээллийг шалгах, үр дүнг боловсруулах программ хангамжийн бодлогын даалгаврыг ОУШХБ болон ҮСХ хамтран боловсруулсан.

Үүнд:

1. Судалгааны мэдээллийг вебд суурилсан КОВО программаар цуглуулсан.
2. Судалгааны мэдээллийг шалгах, дахин тодруулга хийж, засварлах ажлыг ҮСХ-ны судалгааны баг хийсэн.
3. Судалгааны мэдээлэл боловсруулалтад SPSS программыг ашиглалаа.

ГАЗАР ЗҮЙН ХАМРАХ ХҮРЭЭ

1.5 ОЙЛГОЛТ, ТОДОРХОЙЛОЛТ

Хүн амын суурь мэдээлэл: Судалгааны үед тухайн байршилд оршин суугчид нь гарал, үүсэл, бичиг баримт, бүртгэл, нас, нийгэм, хүн ам зүйн бусад шинж чанараас үл хамааран оршин сууж байгаа иргэдийг хамруулна.

Өрх: Нэг байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын бусад хэрэгцээгээ хамтран хангадаг хэсэг бүлэг хүмүүсийг өрх гэнэ. Өрхийн гишүүд нь хоорондоо гэр бүл, ураг төрлийн болон хамаатан садны холбоотой хүмүүс, зарим гишүүд нь огт хамааралгүй байж болно.

Ирсэн хүмүүс: Тухайн аймаг доторх өөр газраас ирсэн эсэхээс үл хамааран дөрвөн долоо хоногоос доошгүй хугацаагаар оршин суух зорилготой тухайн газар ирсэн иргэдийг хамарна.

Явсан хүмүүс: Тухайн аймаг доторх өөр газар, аймгаас гадуур хаа нэг газар явсан эсэхээс үл хамааран дөрвөн долоо хоногоос доошгүй хугацаагаар нутаг буцах бодолгүй байгаа иргэдийг хамааруулна.

Гол мэдээлэгч: Энэ тохиолдолд багийн засаг дарга нарт хамааралтай мэдээллийн шинжээч эх сурвалжийг хэлнэ.

Тоологч: Мэдээлэл цуглуулдаг хувь хүн. Энэхүү судалгаанд мэдээлэл цуглуулах ажлыг гол мэдээлэгч

гүйцэтгэсэн тул хоёр нэр томъёо давхцаж байгаа юм.

Аймаг: Аймаг нь Монгол Улсын засаг захиргааны, нутаг дэвсгэрийн хуваарийн хамгийн том үндсэн нэгж юм. Аймаг нь засаг захиргааны нэгжийн хувьд сумд хуваагддаг.

Сум: Сум нь Монголын засаг захиргааны хоёрдугаар түвшний нэгж юм.

Отор нүүдэл: Өвс, бэлчээрийн сайныг дагаж нүүдэллэн малаа таргалуулах

Эргэн ирсэн иргэд: Өөрийн төрсөн нутаг, эх орноос өөр газар тодорхой хугацаагаар амьдарч байгаад эх орон/төрсөн газартаа эргэн ирэх

2. СУДАЛГААНЫ ҮНДСЭН ҮР ДҮН

2.1 СУДАЛГААНЫ ХҮН АМ ЗҮЙН БАЙДАЛ

Судалгаанд хамрагдагчдыг хүн ам зүйн байдлаар авч үзэхэд (2022 оны 6, 7, 8-р сар) нийт 504 554 өрхийн 1 779 600 хүн хамрагдсан байгаагийн 893.9 мянга буюу 50.2 хувь нь эмэгтэйчүүд, 885.7 мянга буюу 49.8 хувь нь эрэгтэйчүүд байна. Нэг өрх дунджаар

3.6 буюу ам бүлтэй байна. Нийгмийн зарим үзүүлэлтүүдээс дурдахад нийт хүн амын 60 607 нь буюу 3.4 хувь нь тусгай хэрэгцээт иргэд байгаа бол судалгаанд хамрагдсан нийт эмэгтэйчүүдийн 18 483 нь буюу 2.1 хувь нь жирэмсэн эмэгтэйчүүд байна.

504,554

Өрх

1,779,600

Хүн ам

50,2%

Эмэгтэйчүүд

36%

Насанд хүрээгүй хүүхдүүд

60,607

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд

40,261

Ганц бие иргэдийн тоо

18,483

Жирэмсэн эмэгтэйчүүд

24,505

Нийт өнчин хүүхдийн тоо

79,103

Өрх толгойлсон эцэг эхтэй өрхийн тоо

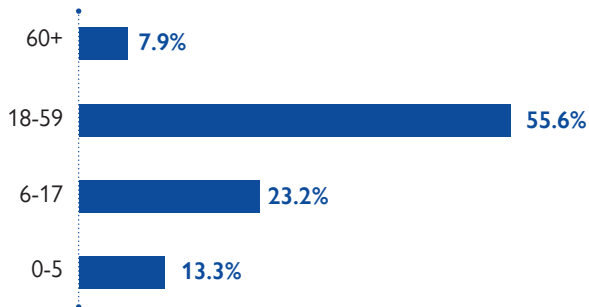
96,486

60 ба түүнээс дээш насны өрхийн тэргүүлэгчтэй өрхийн тоо

Мөн өндөр настай асран хамгаалах хүнгүй 60 ба түүнээс дээш насны иргэд нийт ахмад настай иргэдийн 28.4 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд 24 505

өнчин хүүхдүүд бүртгэлтэй байна гэж судалгаагаар мэдээлэгдсэн байна.

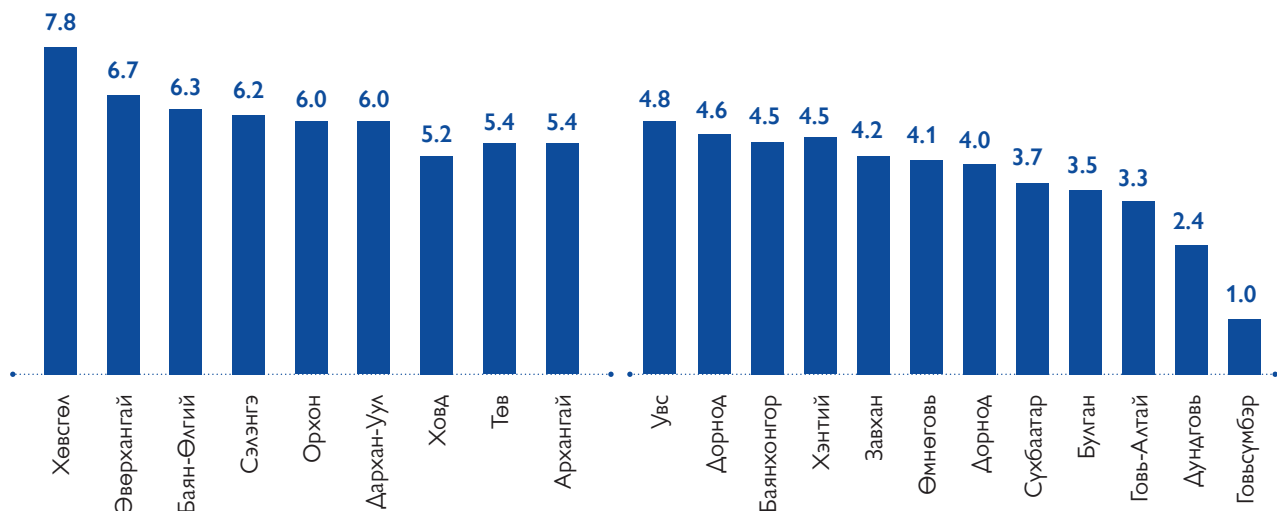
Зураг 2.1.2. Судалгаанд хамрагдагчид насны бүлэг, хувиар 2022 он

Судалгаанд хамрагдагчдыг насны бүлгээр авч үзэхэд нийт хүн амын 649.0 мянга буюу 36.5 хувийг 18 ба түүнээс доош насны насанд хүрээгүй иргэд, 988.7 мянга буюу 55.6 хувийг 18-59 насны иргэд, 141.9 мянга буюу 7.9 хувийг 60 ба түүнээс дээш насны ахмад настай иргэд тус тус эзэлж байгааг (Зураг 2.1.2)-оос харна уу.

Монгол Улсын хэмжээнд нийт 1 640 баг бүртгэлтэй байгаа бөгөөд судалгаанд хамрагдсан хүн амын дүнд эзлэх хувийг аймаг тус бүрээр дараах (Зураг 2.1.3)-т харуулав. Энэхүү зургаас харахад хамгийн их хүн ам бүртгэгдсэн аймгууд нь Хөвсгөл (7.8 хувь), Өвөрхангай (6.7 хувь), Баян-Өлгий (6.3 хувь), Сэлэнгэ (6.2 хувь), Орхон, Дархан-Уул (6.0 хувь), Ховд, Төв, Архангай (5.4 хувь), Увс (4.8 хувь), Дорнод (4.6 хувь), Баянхонгор (4.5 хувь), Хэнтий (4.5 хувь), Завхан (4.2 хувь), Өмнөговь (4.1 хувь), Дорнод (4.0 хувь), Сүхбаатар (3.7 хувь), Булган (3.5 хувь), Говь-Алтай (3.3 хувь), Дундговь (2.4 хувь), Говьсүмбэр (1.0 хувь) аймгууд байна.

Зураг 2.1.3 Судалгаанд хамрагдсан нийт хүн амд эзлэх хувь, 2022 он

Харин хүн ам бага бүртгэгдсэн аймгууд нь Сүхбаатар (3.7 хувь), Булган (3.5 хувь), Говь-Алтай

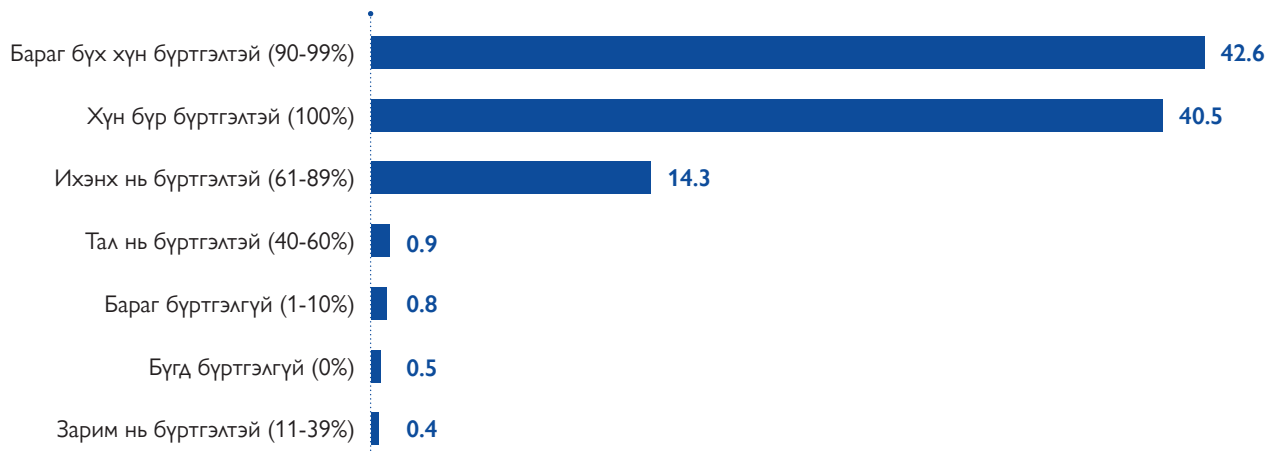
(3.3 хувь), Дундговь (2.4 хувь), Говьсүмбэр (1.0 хувь) тус тус эзэлж байна.

2.2 АЛБАН ЁСНЫ БҮРТГЭЛ

Улсын хэмжээнд албан ёсны бүртгэлтэй анхан шатны засаг захиргааны хамгийн бага нэгж болох нийт багуудыг тухайн харьяалах нэгжийн багийн засаг дарга нар оршин сууж байгаа иргэдийг өөрсдийн үнэлэлт мэдлэгийн хүрээнд бүртгэсэн байдлыг дараах (Зураг 2.2.1)-т харуулав. Доорх зургаас харахад хөдөө орон нутгийн нийт 1 640 багаас 664

нь буюу 40.5 хувь нь албан ёсны бүртгэл хийлгэдэг гэж хариулсны дотор тэдний 83.1 хувь нь бүртгэлээ бүрэн сайн хийлгэдэг гэж хариулжээ. Мөн ихэнх нь бүртгэлтэй гэж 14.3 хувь, тал нь бүртгэлтэй гэж 0.9 хувь, бараг бүртгэлгүй гэж 0.8 хувь, бүгд бүртгэлгүй гэж 0.5 хувь, зарим нь бүртгэлтэй 0.4 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 2.2.1 Албан ёсны бүртгэлтэй багууд, дүнд эзлэх хувиар, 2022 он

Нийт багуудын хэмжээнд хүн бүр нь 100.0 хувь бүртгэлтэй гэж хариулсан аймгуудыг хамгийн их

бүртгэлтэй байдлаар нь Зураг 2.2.2-т харуулав.

Зураг 2.2.2 Хүн бүр бүртгэлтэй (100.0%), 2022 он

Зураг 2.2.3 Бүгд бүртгэлгүй (0.0%), 2022 он

Эндээс харахад хамгийн өндөр хувь эзэлж байгаа 5 аймгийн эхэнд Ховд (58.2 хувь), Говь-Алтай (58.0 хувь), Дорноговь (50.8 хувь), Дундговь (47.1 хувь), Баян-Өлгий (47.0 хувь)-ийг эзэлж байна. Харин Зураг 2.2.3-т нийт албан ёсны бүртгэлээ хийлгэдэг аймгуудаас бүгд бүртгэлгүй гэж хариулсан аймгуудыг авч үзсэн. Нийт 1 640 багаас 8 нь буюу 0.5 хувь нь огт бүртгэлгүй гэж хариулсны дотор Говьсүмбэр (10.0 хувь), Өмнөговь (1.7 хувь), Дорнод, Дундговь (1.5 хувь), Булган (1.3 хувь), Говь-Алтай, Увс (1.1 хувь), Төв аймаг (1.0 хувь)-ийг тус тус эзэлж байна.

Судалгаанд хамрагдагчдыг бүртгэлээ хийлгэдэггүй голлох шалтгаанаар авч үзэхэд түр зуур оршин сууж байгаа болохоор бүртгүүлэхийг хүсдэггүй гэж 23.6 хувь, шалтгаан байхгүй гэж 17.2 хувь, хэрхэн бүртгүүлэхээ мэдэхгүй гэж 15.5 хувь, бүртгэл хийлгээд ямар нэгэн ашиг тус байхгүй гэж 13.7 хувь, боловсролын шалтгаанаар гэж 9.9 хувь, хэтэрхий төвөгтэй, хугацаа их шаарддаг гэж 5.9 хувь нь хариулсан ба тэдгээрийн 3.2-5.6 хувь нь иргэний бүртгэлийн газраас хол байдаг, хэт их мэдээлэл шаарддаг гэж үзсэн бол үлдсэн 5.4 хувь нь өөр бусад шалтгаанаас болсон гэж хариулсан байна.

Зураг 2.2.4 Бүртгэлээ хийлгэдэггүй голлох шалтгаан, хувиар, 2022 он

Багийн засаг дарга нар багийнхаа иргэдийн орлогын эх үүсвэрийг өөрсдийн бодлоор дүгнэхдээ хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлээс 61.5 хувь, цалин хөлсний орлогоос 22.7 хувь, хувиараа хөдөлмөр эрхлэлтийн орлогоос 7.4 хувь, газар болон байрны

түрээсийн орлого, гэр бүл, найз нөхдөөс илгээсэн мөнгөн тусламж 0.1 хувь, төрийн болон ТББ-аас өгдөг халамж, тусламж, тэтгэврийн орлогоос 0.1-1.0 хувь гэж хариулсан бол үлдсэн 7.0 хувь нь эдгээрээс бусад өөр эх үүсвэрээс гэж хариулсан байна.

2.3 САНХҮҮГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Монголын хөдөө орон нутгийн хэмжээнд хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл хамгийн чухал эх үүсвэрийн нэг бөгөөд нийт багийн засаг дарга нарын 61.5 хувьд нь хариулсан байна. Цалин хөлсний орлогоос гэж 22.7 хувь нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэлт гэж 7.4

хувь нь, тэтгэвэр гэж 1.0 хувь нь бусад буюу үлдсэн хувь нь 7.4 хувь доорх бусад эх үүсвэрээс орлогоо бүрдүүлдэг гэж хариулсныг Зураг 2.3.1-ээс харах боломжтой.

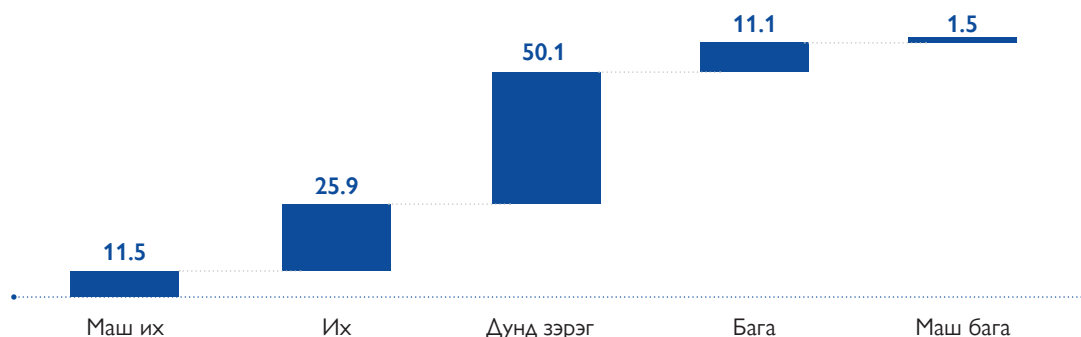
Зураг 2.3.1 Багийн иргэдийн орлогын эх үүсвэр, хувиар 2022 он

Багийн засаг дарга нараас сүүлийн 3 сарын хугацаанд өрхүүд хүнсний хэрэглээгээ хэр их багасгасан талаар тодруулахад дунд зэрэг гэж бараг тал хувийг

буюу 50.1 хувь нь хариулсан бол маш их, их гэж 11.5-25.9 хувь нь хариулсан бол бага гэж 11.1 хувь нь, маш бага гэж 1.5 хувь нь хариулсан байна.

Зураг 2.3.2 Хүнсний хэрэглээгээ багасгасан байдал, хувиар, 2022 он

2.4 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ

Монголчуудын уламжлалт нүүдэлчин ахуй соёл иргэншлийг харуулах салбар нь хөдөө аж ахуйн салбар юм. Хөдөлмөр эрхлэлтийн байдлыг эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар багийн засаг

дарга нарын мэдээлснээр авч үзэхэд мөн адил хамгийн их буюу 64.3 хувийг хөдөө аж ахуйн салбар эзэлж байгаа нь дараах зургаас харагдаж байна.

Зураг 2.4.1 Хөдөлмөр эрхлэлтийн байдал, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар, хувиар, 2022 он

Мөн боловсролын салбарт (6.6%), үйлчилгээний бусад үйл ажиллагааны салбарт (6.0%), уул уурхайн олборлолтын салбарт (3.6%), төрийн удирдлага, батлан хамгаалахын салбарт (3.1%) нь тус тус ажиллаж байна. Барилгын салбарт, бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засварын салбарт (1.2%-1.6%), боловсруулах үйлдвэрлэлт, цахилгаан, ус хангамжийн салбарт (0.5%) нь ажиллаж байгаа гэж хариулсан бөгөөд үлдсэн нь буюу 12.3

хувь нь өөр бусад салбаруудад ажилладаг гэжээ.

Нийт багийн засаг дарга нараас тухайн иргэдэд хангалттай хүртээмжгүй байгаа үйлчилгээг нэрлүүлэхэд (3 хүртэлх сонголттой хариулттай) 21 аймгийн багийн засаг дарга нар 1-рт эрүүл мэндийн үйлчилгээ (20.7%), 2-рт усан хангамж (16.6%), 3-рт ариун цэврийн байгууламжийн үйлчилгээ (13.4%) хувийг эзэлж байгаа гэж хариулсан байна.

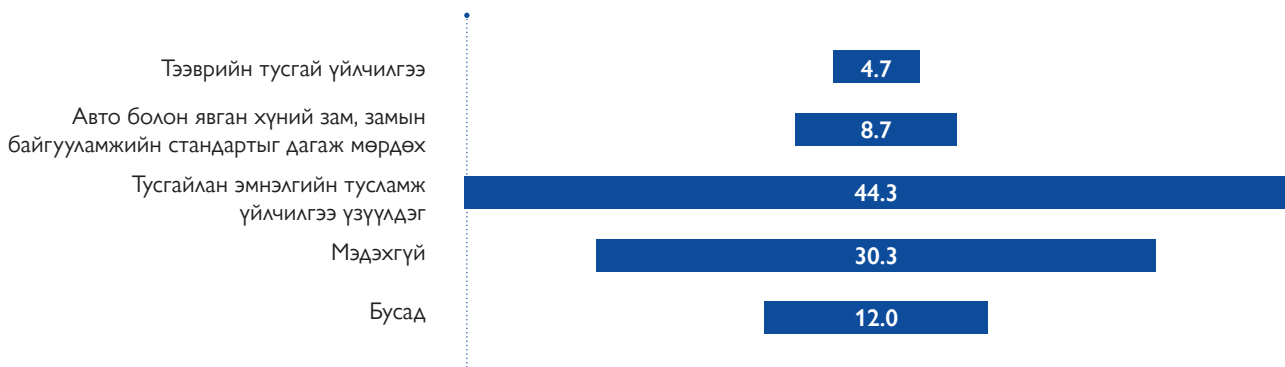
Зураг 2.4.2 Багийн иргэдэд хангалттай хүртээмжгүй байгаа үйлчилгээ

Тусгай хэрэгцээт иргэдэд зориулсан арга хэмжээг авч үзэхэд тусгайлан эмнэлгийн үйлчилгээ үзүүлдэг хэмээн 44.3 хувь нь буюу хамгийн их хувийг хариулжээ. Харин 30.3 хувь нь мэдэхгүй гэж хариулсан нь анхаарал татах асуудал юм. Нийгмийн чухал энэхүү асуудлыг мэдэхгүй байгаа засаг дарга

нар байгаа гэж үзвэл энэ талын мэдлэг мэдээлэл олгох, тэднийг хийж байгаа авч хэрэгжүүлж буй ажлууддаа татан оролцуулж байх хэрэгцээ байгааг нотолно. Мөн ямар үйлчилгээ явуулж буй нь тодорхой бус ойлгомжгүй гэж бодож хариулсан байх талтай.

Зураг 2.4.3 Тусгай хэрэгцээт иргэдэд зориулсан арга хэмжээ, 2022 он

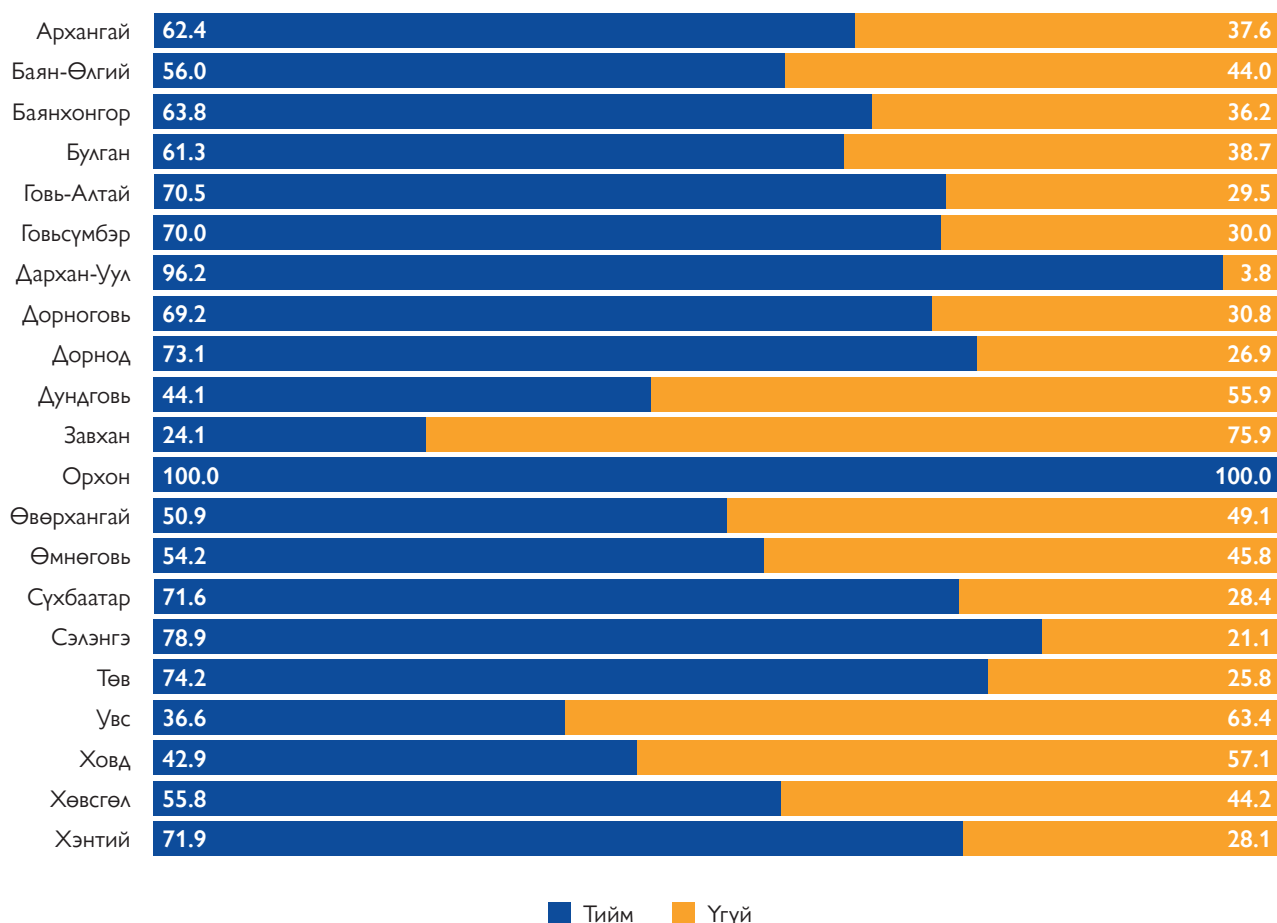

3. БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨН (ИРСЭН)

Богино хугацааны шилжих хөдөлгөөнийг тандах туршилтын судалгаагаар сүүлийн 3 сарын хугацаанд тухайн багт ирсэн хүмүүс байгаа эсэхийг тодруулсан. Ингэхэд Орхон аймагт 100.0 хувь ирсэн

хүмүүс байгаа гэж хариулсан байна. Мөн Дархан-Уул 96.2 хувь, Сэлэнгэ аймаг 78.9 хувь, Төв аймаг 74.2 хувь, Хэнтий аймаг 71.9 хувь, Сүхбаатар 71.6 хувийг тус тус хамгийн их ирсэн гэж хариулжээ.

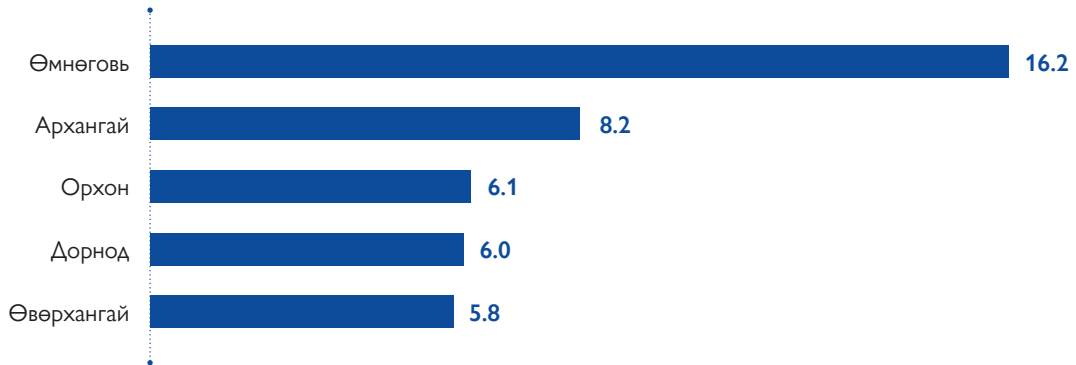
Зураг 3.1 Сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн хүн байгаа эсэх, хувиар, 2022 он

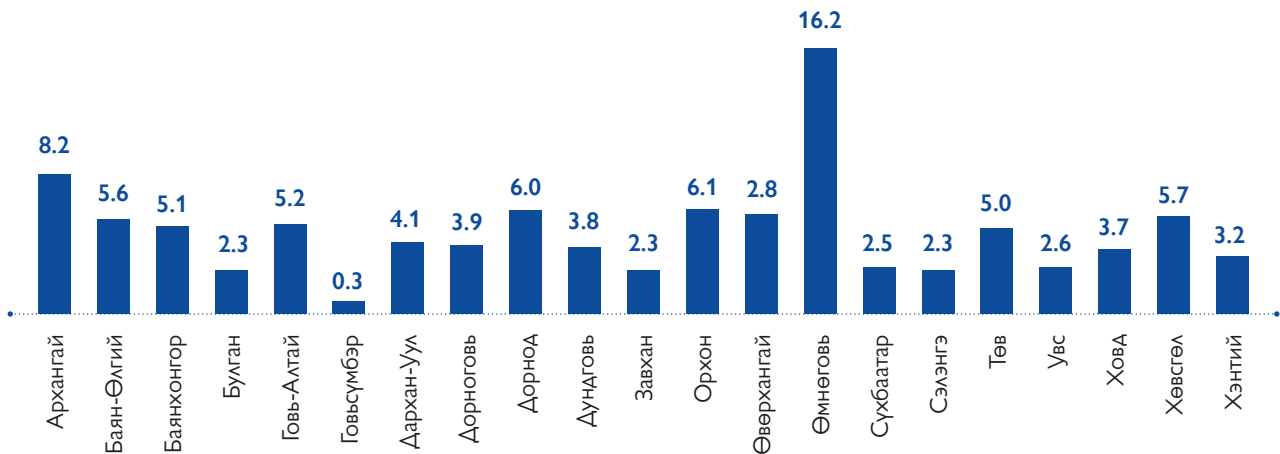
Нийт 31,664 хүн сүүлийн 3 сарын хугацаанд Монгол Улсын хөдөө орон нутагт ирсэн гэж энэхүү туршилтын судалгаагаар хариулсан бөгөөд үүнээс хамгийн өндөр хувь эзэлж байгаа 5 аймгийг онцолж дараах зурагт харуулав. Эндээс харахад хамгийн их

хувийг Өмнөговь аймаг (16.2 хувь), Архангай аймаг (8.2 хувь), Орхон аймаг 6.1 хувь, Дорнод аймаг (6.0 хувь), Өвөрхангай аймаг (5.8 хувь) тус тус эзэлж байна.

Зураг 3.2 Богино хугацааны хөдөлгөөнөөр ирсэн хүмүүс, хувиар хамгийн өндөр 5 аймгаар, 2022 он

Зураг 3.3 Тухайн багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн хүмүүс, хувиар 2022 он

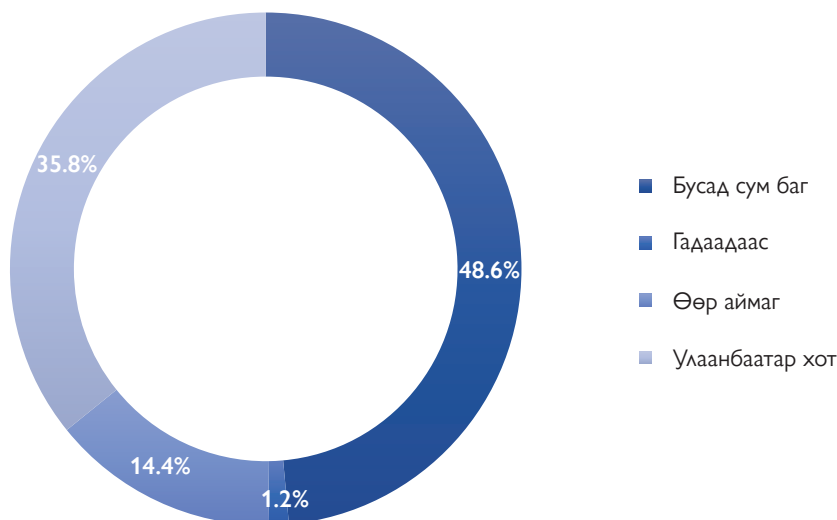

Мөн Архангай, Орхон, Дорнод, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Баянхонгор, Төв аймгуудад 5.0-8.2 хувь ирсэн гэж хариулсан байгаа нь мөн их хувийг эзэлж байна.

Багийн засаг дарга нараас сүүлийн 3 сарын хугацаанд

тус орон нутагт ирсэн иргэд хаанаас ирсэнийг тодруулахад бусад сум, багаас гэж хариулсан нь хамгийн их 48.6 хувь, Улаанбаатар хотоос 35.8 хувь, өөр аймгаас 14.4 хувь нь ирсэн бол үлдсэн 1.2 хувь нь гадаадаас ирсэн иргэд эзэлж байна.

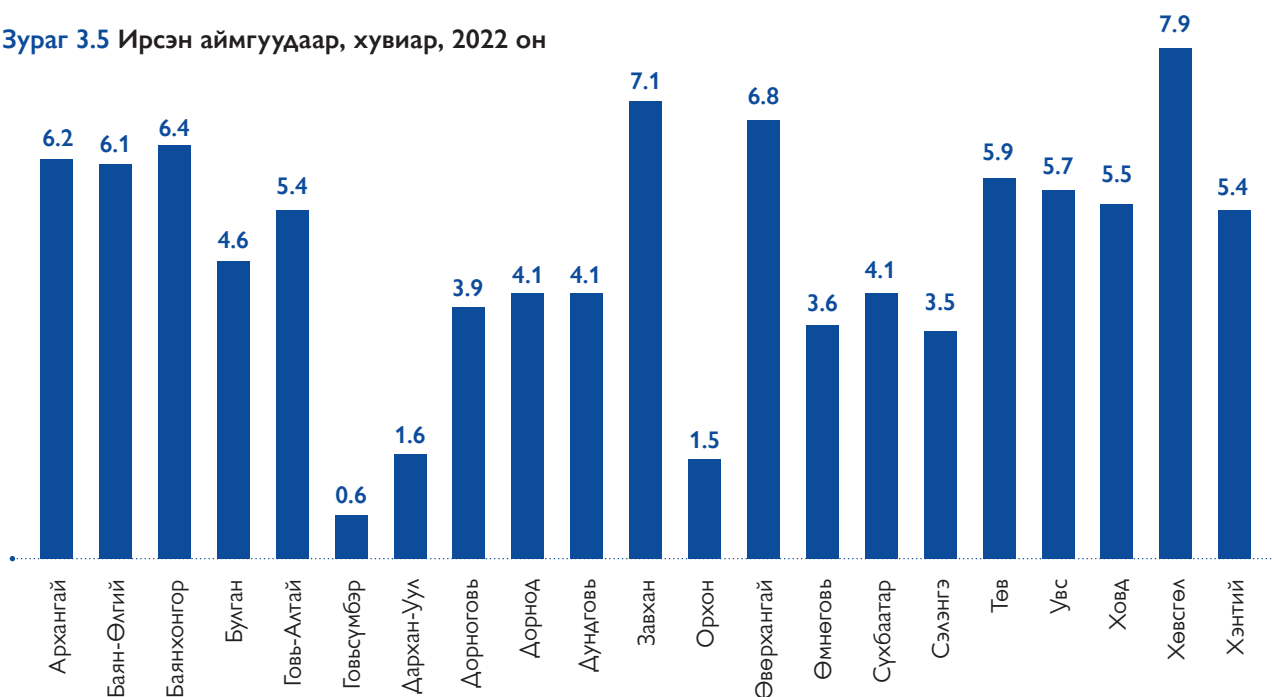
Зураг 3.4 Сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн хүмүүс, хувиар, 2022 он

Судалгаанд хамрагдагчдаас өөр аймгаас ирсэн бол аль аймгаас ирсэнийг асууж тодруулсан ба хамгийн их хувийг Хөвсгөл аймаг 7.9 хувь, Завхан аймаг 7.1 хувь, Өвөрхангай аймаг 6.8 хувь, Баянхонгор аймаг 6.4 хувь, Архангай аймаг 6.2 хувь, Баян-Өлгий 6.4

хувийг тус тус эзэлж байна. Харин хамгийн бага хувийг Дархан-Уул аймаг 1.6 хувь, Орхон аймаг 1.5 хувь, Говьсүмбэр аймаг 0.6 хувийг тус тус эзэлж байгааг (Зураг 3.5)-аас харна уу.

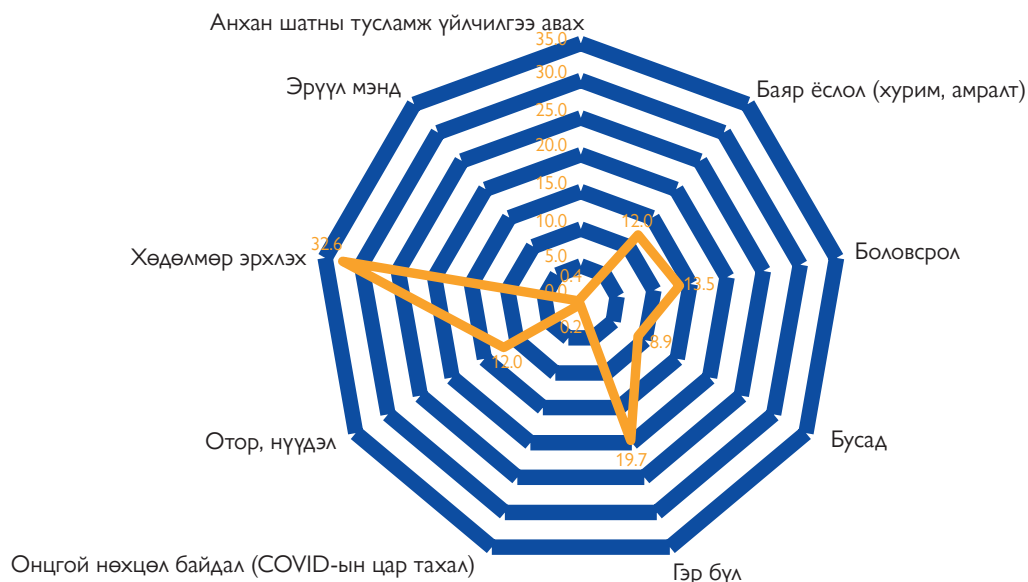
Зураг 3.5 Ирсэн аймгуудаар, хувиар, 2022 он

Сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн иргэдийг үндсэн шалтгаанаар нь авч үзэхэд хөдөлмөр эрхлэх шалтгаанаар хамгийн их буюу 32.6 хувь нь ирсэн гэж хариулсан ба гэр бүлийн шалтгаанаас 19.7 хувь, боловсролын шалтгаанаас 13.5 хувь, отор нүүдэл, баяр ёслол (хурим, амралт)-оос 12.0 хувь,

анхан шатны тусламж үйлчилгээ авах 0.7 хувь, эрүүл мэндийн шалтгаанаас 0.4 хувь, онцгой нөхцөл байдал (Ковид-19 цар тахал)-аас 0.2 хувь, бусад шалтгаанаас гэж 8.9 хувь хариулсныг дараах зургаас харна уу.

Зураг 3.6 Сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн хүмүүсийн үндсэн шалтгаан, хувиар, 2022 он

Сүүлийн 3 сарын хугацаанд хөдөлмөр эрхлэх шалтгаанаар ирсэн хүмүүсийн ихэнх нь аль салбарт ажиллаж байгааг тодруулахад хамгийн их буюу 38.7 хувийг ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуурын салбарт ажиллаж буй ажиллагсад, барилгын салбарт ажиллаж байгаа ажиллагсад 12.1 хувь, боловсролын салбарт ажиллаж байгаа ажиллагсад 11.1 хувь,

үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаанд ажиллаж байгаа ажиллагсад 9.8 хувь, уул уурхайн олборлолтын салбарт ажиллаж байгаа ажиллагсад 8.6 хувь эзэлж байна. Хамгийн бага хувийг боловсруулалтын салбар болон мэдээлэл холбооны салбарт ажиллаж буй ажиллагсад эзэлж байна.

Зураг 3.7 Сүүлийн 3 сарын хугацаанд хөдөлмөр эрхлэх шалтгаанаар ирсэн хүмүүс, эдийн засгийн салбараар, хувиар, 2022 он

Сүүлийн 3 сарын хугацаанд уул уурхайн салбарт хөдөлмөр эрхлэхээр ирсэн хамгийн их 5 аймгийг дараах зурагт харуулав. Өмнөговь аймагт уул уурхай нүүрс тээвэрлэлтийн чиглэлийн олон аж ахуйн нэгж үйл ажиллагаа явуулдагтай холбоотойгоор

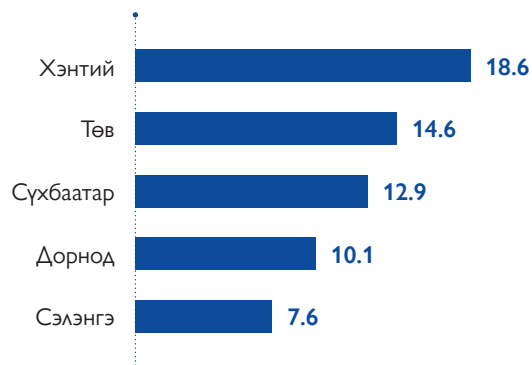
хамгийн их буюу 79.1 хувь нь хөдөлмөр эрхлэхээр очсон байна. Хоёрдугаарт Дорнод аймаг, 4.3 хувь, гуравдугаарт Архангай аймаг 3.2 хувь, дөрөвдүгээрт Хэнтий аймаг 3.0 хувь, тавдугаарт Завхан аймаг 1.9 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 3.8 Сүүлийн 3 сарын хугацаанд уул уурхайн салбарт хөдөлмөр эрхлэхээр ирсэн иргэд, хувиар, 2022 он

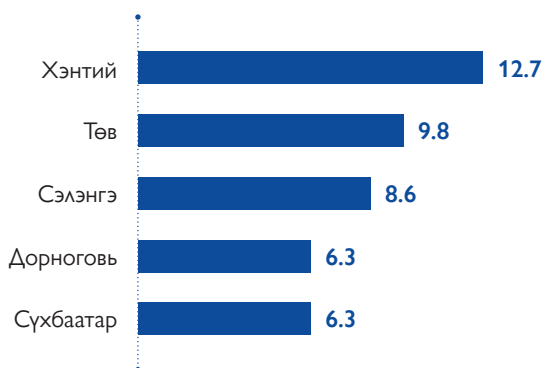
Сүүлийн 3 сарын хугацаанд малчнаар ажиллах ирсэн хүний тоог авч үзвэл хамгийн их нь Хэнтий аймагт 18.6 хувь нь ажиллахаар иржээ. Үүний дараа Төв аймагт 14.6 хувь, Сүхбаатар аймагт 12.9 хувь, Дорнод аймагт 10.1 хувь, Сэлэнгэ аймагт хамгийн

Зураг 3.9 Сүүлийн 3 сарын хугацаанд малчнаар ажиллахаар ирсэн иргэд, хувиар, 2022 он

бага буюу 7.6 хувь малчнаар ажиллахаар очжээ. Сүүлийн 3 сарын хугацаанд хүүхдийн тэвчишгүй хөдөлмөр эрхлэхээр ирсэн хүүхдийн тоо (15-17 нас) хамгийн их хувь эзэлж байгаа 5 аймгаар авч үзлээ.

Зураг 3.10 Сүүлийн 3 сарын хугацаанд хүүхдийн тэвчишгүй хөдөлмөр эрхлэхээр ирсэн хүүхэд (15-17 нас), хамгийн их 5 аймаг, хувиар, 2022 он

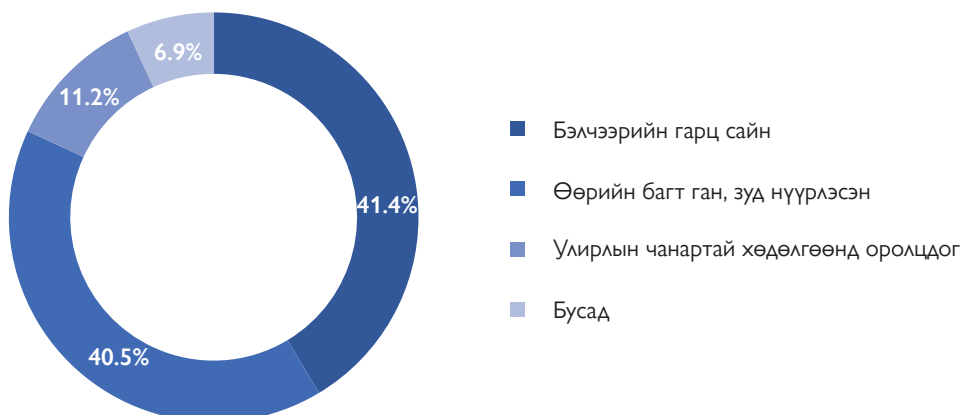
Энэ хугацаанд хүүхдийн тэвчишгүй хөдөлмөр эрхлэхээр ирсэн хүүхдийн хамгийн их хувийг Хэнтий аймаг 12.7 хувь, Төв аймаг 9.8 хувь, Сэлэнгэ аймаг 8.6 хувь, Дорноговь аймаг, Сүхбаатар аймаг тус бүр 6.3 хувийг эзэлж байгаа нь бусад аймгаас өндөр хувийг эзэлж байна.

Зураг 3.11 Сүүлийн 3 сар отор нүүдэл хийхээр ирсэн иргэд хамгийн их 5 аймаг, хувиар, 2022 Он

Сүүлийн 3 сар отор нүүдэл хийхээр ирсэн иргэдийг хамгийн их 5 аймгаар нь авч үзвэл Баянхонгор аймагт ирсэн иргэд хамгийн их буюу 19.5 хувь, Дундговь аймагт ирсэн иргэд 15.4 хувь, Ховд аймагт ирсэн иргэд 14.0 хувь, Өвөрхангай аймагт ирсэн иргэд 10.6 хувь, Хөвсгөл аймагт ирсэн иргэд 9.7 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 3.12 Сүүлийн 3 сарын хугацаанд отор нүүдлээр ирсэн хүмүүсийн үндсэн шалтгаан, хувиар, 2022 он

Сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн отор нүүдлээр ирсэн хүмүүсийн үндсэн шалтгааныг авч үзэхэд нийт ирсэн хүн амын хамгийн их буюу 41.4 хувь нь бэлчээрийн гарц сайн учраас, 40.5 хувь нь өөрийн

багт ган, зуд нүүрлэсэн учраас, 11.2 хувь нь улирлын чанартай хөдөлгөөнд оролцдог учраас, үлдсэн 6.9 хувь нь бусад шалтгаанаас хамаарч ирсэн гэж хариулжээ.

Зураг 3.13 Сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн иргэдээс багтаа үлдсэн иргэд, хувиар, 2022 он

Сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн иргэдээс багтаа үлдсэн иргэдийг хамгийн их 5 аймгаар авч үзэхэд Өвөрхангай аймагт хамгийн их буюу 10.6 хувь нь,

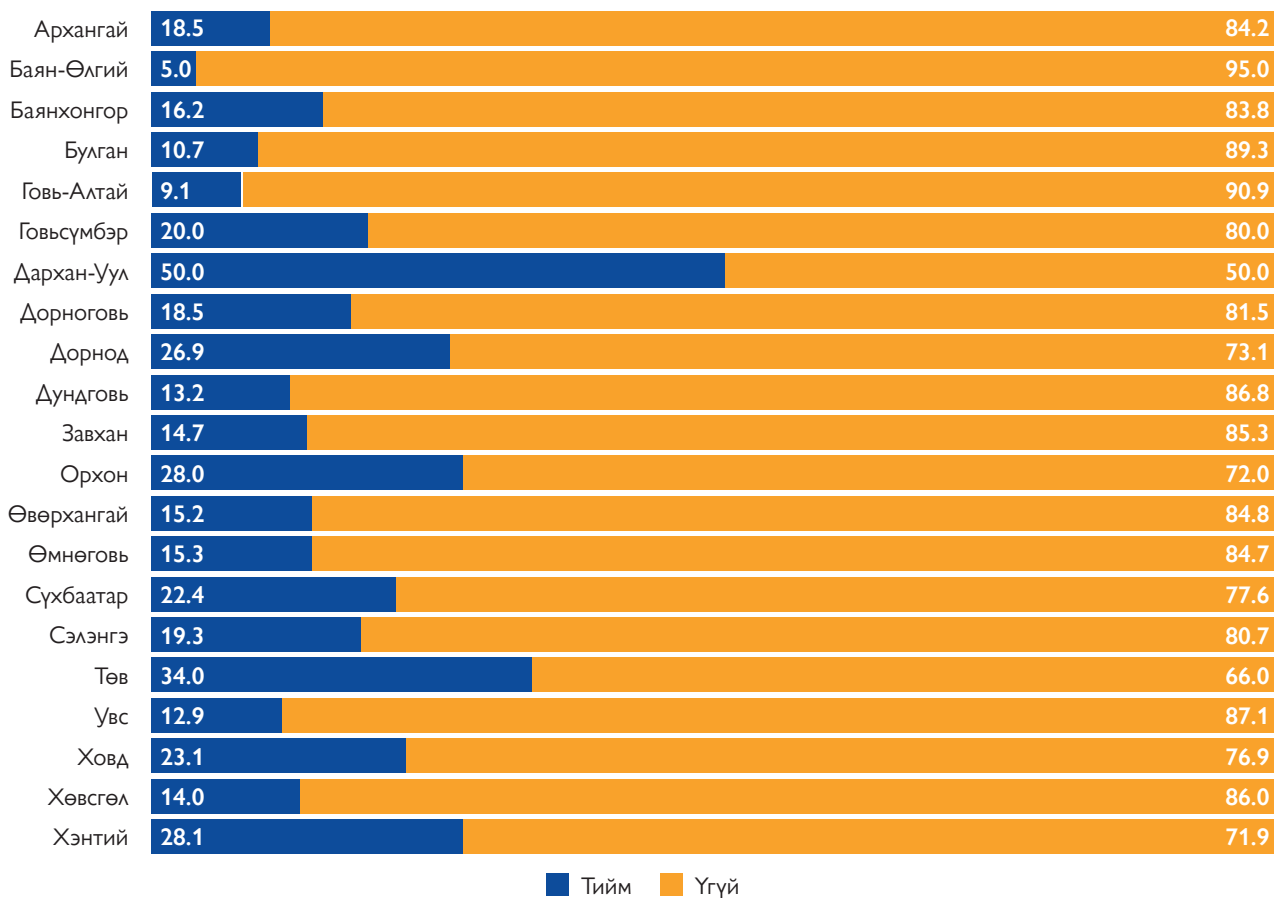
Орхон аймагт 10.3 хувь, Өмнөговь аймагт 8.8 хувь, Баянхонгор аймагт 7.4 хувь, Дархан-Уул аймагт 7.2 хувь нь тус тус ирсэн байна.

4. ТУЛГАМДАЖ БҮЙ АСУУДАЛ ХҮНДРЭЛ, БЭРХШЭЭЛ

Богино хугацааны хөдөлгөөнөөр ирсэн хүн ам тухайн багт хүндрэл бэрхшээл учруулж байна уу? гэсэн асуултад Дархан-Уул аймгийн багийн засаг дарга нар хамгийн их 50.0 хувь нь тийм гэж хариулжээ. Мөн Төв аймгийн багийн засаг дарга нар 34.0 хувь, Хэнтий аймгийн багийн засаг дарга нар 28.1 хувь, Орхон аймгийн багийн засаг дарга нар

28.0 хувь, Дорнод аймгийн багийн засаг дарга нар 26.9 хувь, Ховд аймгийн багийн засаг дарга нар 23.1 хувь, Сүхбаатар аймгийн багийн засаг дарга нар 22.4 хувь, Говьсүмбэр аймгийн багийн засаг дарга нар 20.0 хувь нь тус тус хүндрэл учруулдаг гэж хариулсан нь дараах зургаас харагдаж байна.

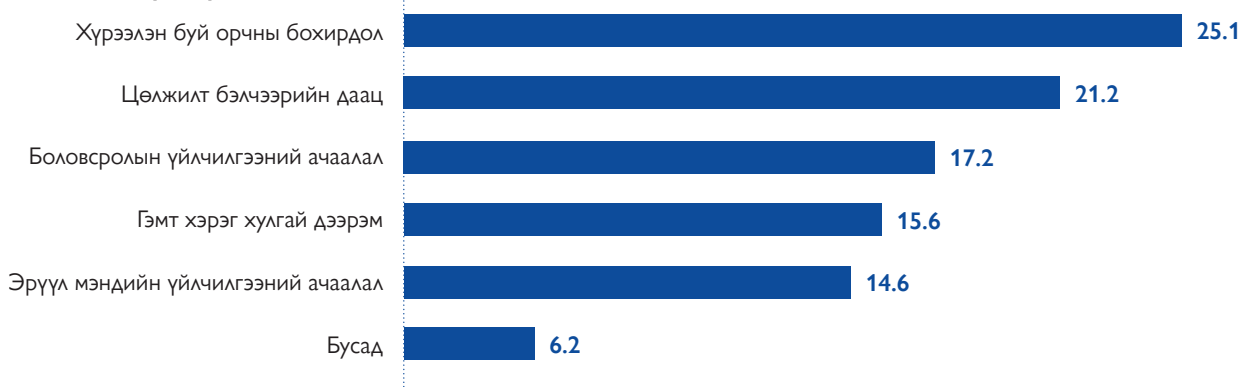
Зураг 4.1 Танай багт богино хугацаагаар ирж буй хүн амын хөдөлгөөн хүндрэл бэрхшээл учруулж байна уу? Аймаг, хувиар, 2022 он

Бусад аймгууд 20.0 хувиас доош хувиар хүндрэл учруулдаг буюу бага зэрэг хүндрэл учруулдаг гэж хариулсан байна. Хүндрэл бэрхшээл учруулахгүй байгаа гэж хариулсан аймгуудыг авч үзэхэд хамгийн

их буюу Баян-Өлгий аймгийн багийн засаг дарга нар 95.0 хувь нь үгүй буюу хүндрэл учруулахгүй байгаа гэж үзсэн байна.

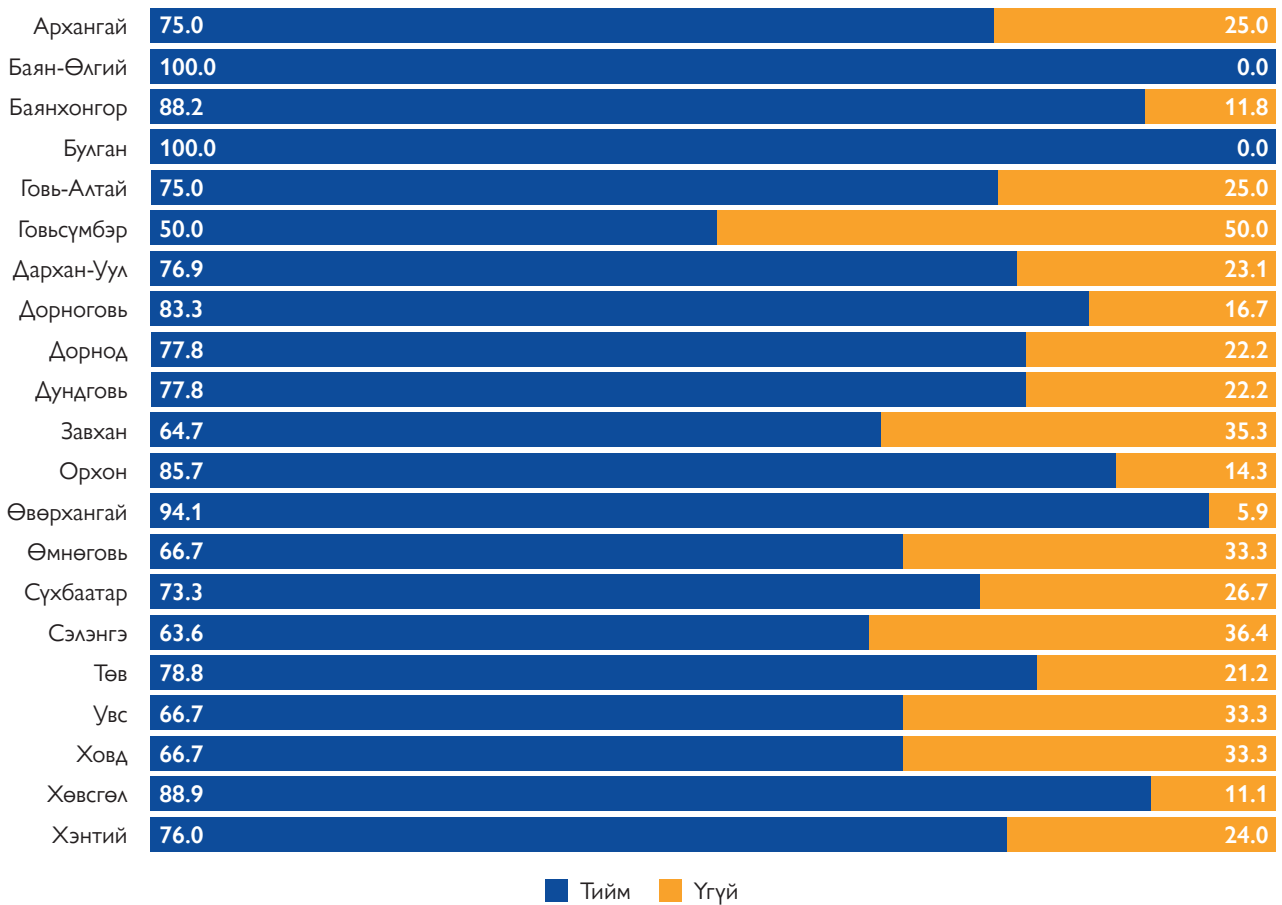
Зураг 4.2 Богино хугацаагаар ирж буй хүн амын хөдөлгөөнтэй холбоотой тулгамдаж буй асуудал, хувиар, 2022 он

Богино хугацааны хөдөлгөөнөөр ирж буй иргэдийн хөдөлгөөнтэй холбоотой гарч буй тулгамдаж буй асуудлыг авч үзэхэд нийт хариулагчдын хүрээлэн буй орчны бохирдол 25.1 хувь, цөлжилт бэлчээрийн даац 21.2 хувь, боловсролын үйлчилгээний ачаалал

17.2 хувь, гэмт хэрэг хулгай дээрэм 15.6 хувь, эрүүл мэндийн үйлчилгээний ачаалал 14.6 хувь, үлдсэн 6.2 хувь нь бусад шалтгаанаас болж тулгамдаж буй асуудал болж байна гэж хариулжээ.

Зураг 4.3 Дээрх асуудлыг арилгах, урьдчилан сэргийлэх талаар багийн засаг захиргааны нэгжээс ямар нэгэн арга хэмжээ авч байна уу? Аймаг, хувиар, 2022 он

Дээрх асуудлыг арилгах талаар, урьдчилан сэргийлэх талаар багийн засаг захиргааны нэгжээс ямар нэгэн арга хэмжээ авч байна уу? гэсэн асуултад Баян-Өлгий, Булган аймаг хамгийн их буюу 100.0 хувь тийм арга хэмжээ авч байгаа гэж хариулжээ. Мөн Өвөрхангай аймагт ямар нэг арга хэмжээ авч

байгаа гэж хариулсан нь 96.0 хувийг эзэлж байна. Говьсүмбэр аймагт арга хэмжээ авахгүй байгаа буюу 50.0 хувь нь үгүй гэж хариулсан бол мөн Завхан аймаг 35.3 хувь үгүй гэж хариулсан нь их хувийг эзэлж байгааг дээрх зургаас харах боломжтой.

Зураг 4.4 Орон нутгийн засаг захиргааны нэгжээс одоо авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээнээс өөр ямар арга хэмжээ авахыг илүүд үзэж байна вэ? Хувиар, 2022 он

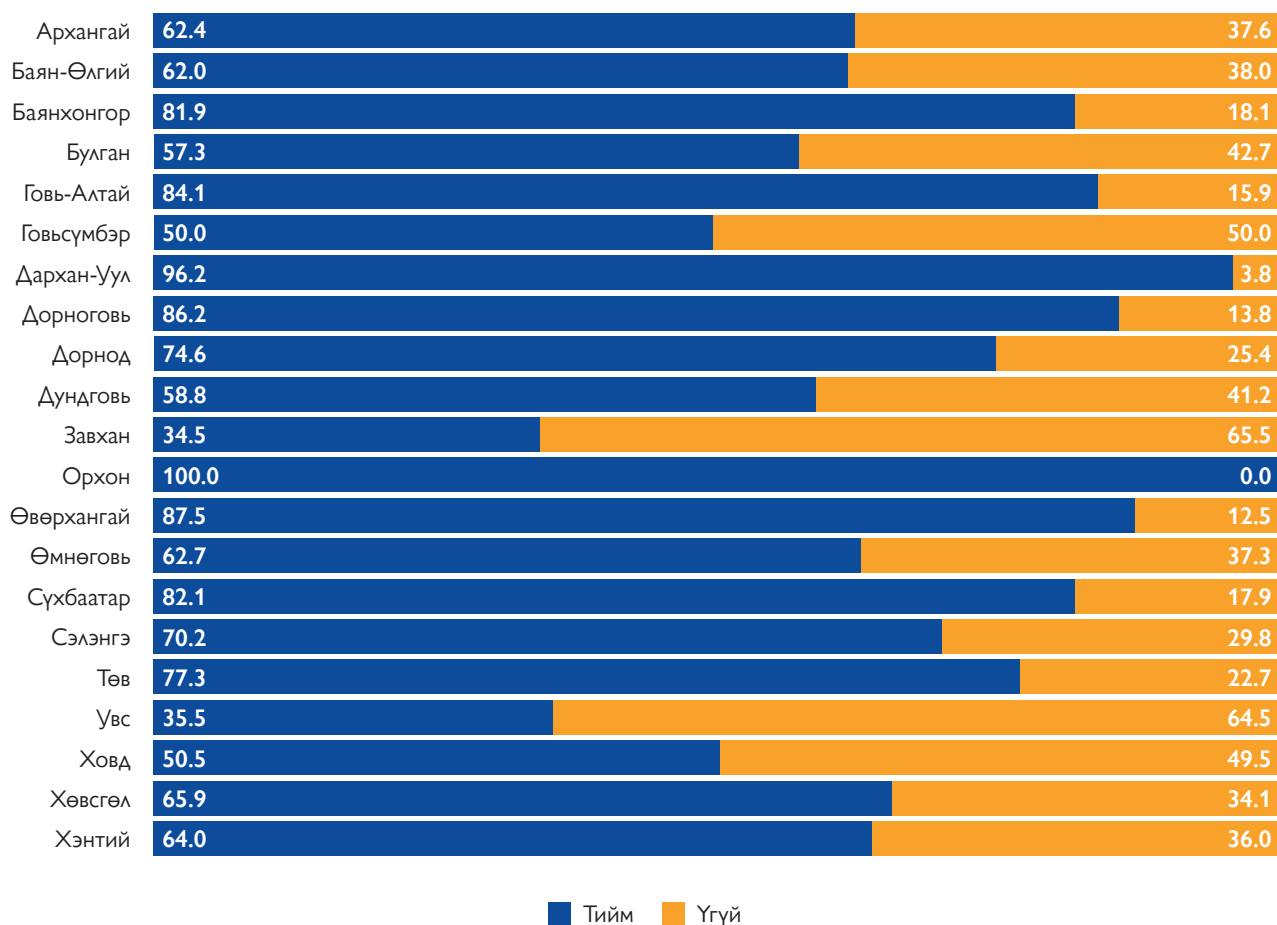
Орон нутгийн засаг захиргааны нэгжээс одоо авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээнээс өөр ямар арга хэмжээ авахыг илүүд үзэж байна вэ? гэсэн асуултад хамгийн их буюу 62.6 хувь нь богино хугацааны хөдөлгөөнийг бүртгэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх шаардлагатай гэж хариулсан ба мөн төвлөрсөн бүсийн орох, гарах хөдөлгөөний хяналтыг сайжруулах шаардлагатай гэж 15.3 хувь, орон нутаг хоорондын тээврийн хэрэгслээр үйлчлүүлж буй иргэдийн мэдээллийг бүртгэх шаардлагатай байна гэж 10.3 хувь нь хариулсан бол үлдсэн буюу бусад арга хэмжээнүүдийг авахыг илүүд үзэж байна гэж 11.8 хувь нь хариулсан байна.

5. БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ (ЯВСАН)

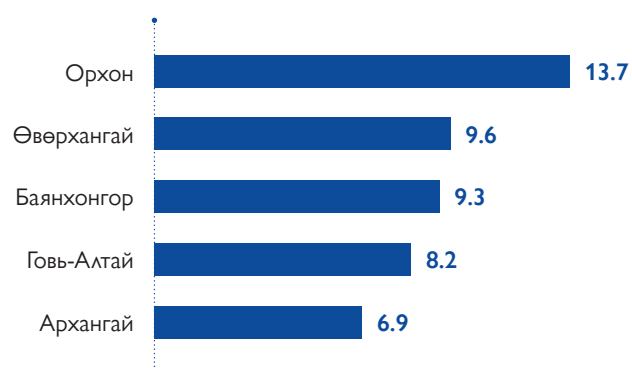
Нийт 35,081 хүн сүүлийн 3 сарын хугацаанд Монгол Улсын хөдөө орон нутаг хооронд явсан гэж туршилтын судалгаагаар хариулсан байгаа бөгөөд үүнээс хамгийн өндөр хувь эзэлж байгаа 5 аймгийг онцолж дараах зурагт харуулав. Эндээс

харахад хамгийн өндөр хувийг Орхон (13.7 хувь), Өвөрхангай (9.6 хувь), Баянхонгор (9.3 хувь), Говь-Алтай (8.2 хувь), Архангай (6.9) хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 5.1 Танай багаас сүүлийн 3 сарын хугацаанд явсан иргэд бий эсэх, аймаг, хувиар, 2022 он

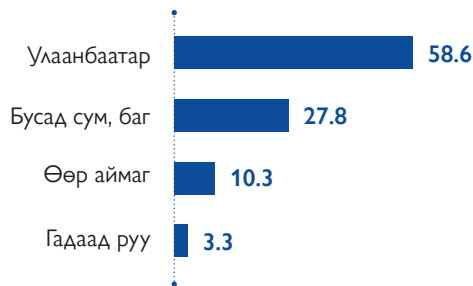

Зураг 5.2 Богино хугацааны хөдөлгөөнөөр явсан хүмүүс, хамгийн өндөр 5 аймгаар, хувиар 2022 он

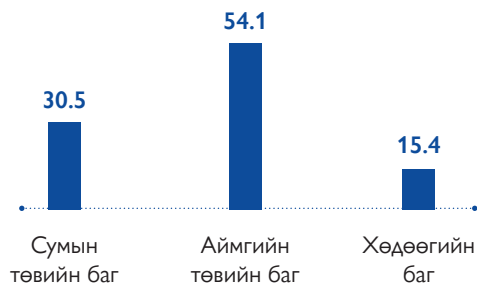
Судалгаанд хамрагдагчдаас сүүлийн 3 сарын хугацаанд явсан хүмүүсийн ихэнх нь хаашаа явсныг тодруулахад нийт хариулагчдын дийлэнх нь буюу 58.6 хувь нь Улаанбаатар хот руу, бусад сум баг руу 27.8 хувь, өөр аймаг руу 10.3 хувь, гадаад руу гэж 3.3 хувь нь хариулсан байна.

Зураг 5.3 Танай багаас сүүлийн 3 сарын хугацаанд явсан хүмүүсийн ихэнх нь хаашаа явсан бэ? хувиар, 2022 он

Харин бусад сум баг руу явсан бол тэдгээрийн дийлэнх нь хаашаа явсныг тодруулахад нийт хариулагчдын дийлэнх нь буюу 54.1 хувь нь аймгийн төвийн баг руу, сумын төвийн баг руу 30.5 хувь нь, хөдөөгийн баг руу 15.4 хувь явсан гэж хариулжээ.

Зураг 5.4 Хэрэв бусад сум, баг руу явсан бол тэдгээр хүмүүсийн ихэнх нь хаашаа явсан бэ? хувиар, 2022 он

Сүүлийн 3 сарын хугацаанд явсан иргэдийн үндсэн шалтгааныг багийн засаг дарга нараас тодруулахад хөдөлмөр эрхлэхээр 29.3 хувь, боловсролын шалтгаанаар гэж 24.8 хувь хариулсан нь хамгийн их хувийг эзэлж байна. Мөн гэр бүлийн шалтгаанаар хөдөө орон нутаг руу ихээхэн хөдөлгөөнд оролцдог нь харагдаж байгаа ба 19.0 хувийг, эрүүл мэндийн шалтгаанаар 11.2 хувь, отор нүүдлийн шалтгаанаар 6.5 хувь, анхан шатны тусламж үйлчилгээ авах шалтгаанаар 2.6 хувь, баяр ёслол (хурим, амралт)-ын шалтгаанаар 2.3 хувь, онцгой нөхцөл байдал (Ковид-19 цар тахал)-ын шалтгаанаар 0.2 хувь, үлдсэн 4.1 хувь нь дээрхээс бусад шалтгаанаар явсан гэж хариулсан байгааг (Зураг 5.5)-аас харна уу.

Зураг 5.5 Танай багаас сүүлийн 3 сарын хугацаанд явсан иргэдийн үндсэн шалтгаан, хувиар, 2022 он

ДҮГНЭЛТ

ХҮН АМЫН СУУРЬ МЭДЭЭЛЭЛ, БҮРТГЭЛ

Монгол Улсын 21 аймгийн 1,640 багийн засаг дарга нарын мэдлэг мэдээллийн хүрээнд цуглуулсан судалгааны үр дүнгээс харахад нийт 504,554 өрхийн 1,779,600 хүн хамрагдсан байгаагийн 893.9 мянга буюу 50.2 хувь нь эмэгтэйчүүд, 885.7 мянга буюу 49.8 хувь нь эрэгтэйчүүд байна. Нэг өрх дунджаар 3.6 буюу ам бүлтэй байгаа нь 2022 оны улсын хэмжээний нэг өрхөд ногдох ам бүлийн дундаж тоотой бараг ижил түвшинд байна.

Судалгаанд хамрагдагчдыг насны бүлгээр авч үзэхэд нийт хүн амын 649.0 мянга буюу 36.5 хувийг 18 ба түүнээс доош насны насанд хүрээгүй иргэд, 988.7 мянга буюу 55.6 хувийг 18-59 насны иргэд, 141.9 мянга буюу 7.9 хувийг 60 ба түүнээс дээш насны ахмад настай иргэд тус тус эзэлж байна.

АЛБАН ЁСНЫ БҮРТГЭЛ

Улсын хэмжээнд албан ёсны бүртгэлтэй анхан шатны засаг захиргааны хамгийн бага нэгж болох нийт багуудыг тухайн харьяалах нэгжийн багийн засаг дарга нар оршин сууж байгаа иргэдийг өөрсдийн үнэлэлт мэдлэгийн хүрээнд бүртгэсэн байдлыг асууж тодруулсан. Хөдөө орон нутгийн нийт 1,640 багаас 664 нь буюу 40.5 хувь нь албан ёсны бүртгэл хийлгэдэг гэж хариулсны дотор тэдний 83.1 хувь нь бүртгэлээ бүрэн сайн хийлгэдэг гэж хариулжээ. Мөн ихэнх нь бүртгэлтэй гэж 14.3 хувь, тал нь бүртгэлтэй гэж 0.9 хувь, бараг бүртгэлгүй гэж 0.8 хувь, бүгд бүртгэлгүй гэж 0.5 хувь, зарим нь бүртгэлтэй 0.4 хувийг тус тус эзэлж байна. Бүгд бүртгэлгүй байгаа иргэд маш бага хувь эзэлж байгаа хэдий ч иргэдийн бүртгэлээ хийлгэхгүй байх нь хуулиар онцгойлон заасан заалт, торгууль, хувийн эрх ашигт нь сөргөөр нөлөөлөх нөлөөлөл нь бага учраас иргэдэд хангалттай хөшүүрэг болж чадахгүй хэвээр байна.

САНХҮҮГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Монголын хөдөө орон нутгийн хэмжээнд хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл хамгийн чухал эх үүсвэрийн нэг бөгөөд нийт багийн засаг дарга нарын 61.5 хувьд

нь хариулсан байна. Цалин хөлсний орлогоос гэж 22.7 хувь нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэлт гэж 7.4 хувь нь, тэтгэвэр гэж 1.0 хувь нь бусад буюу үлдсэн хувь нь 7.4 хувь доорх бусад эх үүсвэрээс орлогоо бүрдүүлдэг гэж хариулсан байна. Манай улсын иргэдийн амь амьжиргааг залгуулах уламжлалт салбар болох хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлээс иргэд орлогынхоо ихэнх хувийг бүрдүүлж байгаа нь нэг талаар сайшаалтай хэдий ч нөгөө талаасаа хөдөө орон нутагт бусад орлогын эх үүсвэрээс орлого олох боломж бололцоо нь хомс байгааг илтгэн харуулж байна гэж дүгнэхэд болохоор байна. Цаашид хөдөө орон нутаг руу чиглэсэн бодлого хөтөлбөр боловсруулахдаа илүү алсыг харсан бодитой хийсвэр биш бодлогуудыг шат дараатай авах зайлшгүй шаардлагатай байна.

БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨН (ИРСЭН)

Богино хугацааны шилжих хөдөлгөөнийг тандах туршилтын судалгаагаар сүүлийн 3 сарын хугацаанд тухайн багт ирсэн хүмүүс байгаа эсэхийг тодруулсан. Ингэхэд Орхон аймагт 100.0 хувь ирсэн хүмүүс байгаа гэж хариулсан байна. Мөн Дархан-Уул 96.2 хувь, Сэлэнгэ аймаг 78.9 хувь, Төв аймаг 74.2 хувь, Хэнтий аймаг 71.9 хувь, Сүхбаатар 71.6 хувийг тус тус хамгийн их ирсэн гэж хариулжээ.

ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ ХҮНДРЭЛ, БЭРХШЭЭЛ

Богино хугацааны хөдөлгөөнөөр ирсэн хүн ам тухайн багт хүндрэл бэрхшээл учруулж байна уу? гэсэн асуултад Дархан-Уул аймгийн багийн засаг дарга нар хамгийн их 50.0 хувь нь тийм гэж хариулжээ. Мөн Төв аймгийн багийн засаг дарга нар 34.0 хувь, Хэнтий аймгийн багийн засаг дарга нар 28.1 хувь, Орхон аймгийн багийн засаг дарга нар 28.0 хувь, Дорнод аймгийн багийн засаг дарга нар 26.9 хувь, Ховд аймгийн багийн засаг дарга нар 23.1 хувь, Сүхбаатар аймгийн багийн засаг дарга нар 22.4 хувь, Говьсүмбэр аймгийн багийн засаг дарга нар 20.0 хувь нь тус тус хүндрэл учруулсан байна.

БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ (ЯВСАН)

Нийт 35,081 хүн сүүлийн 3 сарын хугацаанд Монгол Улсын хөдөө орон нутаг хооронд явсан гэж туршилтын судалгаагаар хариулсан байгаа бөгөөд үүнээс хамгийн өндөр хувь эзэлж байгаа 5 аймгийг онцоллоо. Эндээс харахад хамгийн өндөр хувийг Орхон (13.7 хувь), Өвөрхангай (9.6 хувь), Баянхонгор (9.3 хувь), Говь-Алтай (8.2 хувь), Архангай (6.9) хувийг тус тус эзэлж байна.

Уг тайлангийн үр дүн, дүгнэлт нь зөвхөн судалгааны багийн байр суурийг илэрхийлэх бөгөөд ОУШХБ, түүний гишүүн улсууд, Швейцарын хөгжлийг агентлаг болон бусад хандивлагчдын байр суурийг илэрхийлэхгүй болно. Тайлангийн туршид ашигласан тэмдэглэгээ болон материалын танилцуулга нь аливаа улс орон, нутаг дэвсгэр, хот, бүс нутгийн эрх зүйн байдлын талаар ОУШХБ-ын зүгээс ямар нэгэн үзэл бодол илэрхийлэх, эсхүл түүний эрх баригчид, хил хязгаарыг илэрхийлээгүй болно.

ХАВСРАЛТ А.

ХАБХХТС-1

Монгол Улсын "Статистикийн тухай" хуулийн 22 дугаар зүйлийн
3 дугаар заалтыг дагуу мэдээллийн нууцыг хадгална.

Үндэсний статистикийн хорооны даргын
2022 оны ... дугаар сарын ...-ны/ний өдрийн
... дугаар тушаалын...хавсралт.

ХҮН АМЫН БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНИЙГ ТАНДАХ СУДАЛГАА

Багийн Засаг дарга нар судалгааны мэдээллийг Үндэсний статистикийн хороонд 2022 оны 9 дугаар сарын ...ний дотор дамжуулна.

I. ХАЯГИЙН ХЭСЭГ

I.1.	Судалгаа нөхсөн огноо										
I.2.	Аймгийн нэр, код										
I.3.	Сумын нэр, код										
I.4.	Багийн нэр, код										
I.5.	Багийн засаг даргын нэр, код										
I.6.	Багийн засаг даргын утасны дугаар										
I.7.	Багийн засаг даргын хүйс									1. Эрэгтэй	2. Эмэгтэй

II. ХҮН АМ, ӨРХИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

II.1	Нийт өрхийн тоо																				
II.1.1	60 ба түүнээс дээш насны өрхийн тэргүүлэгчтэй өрхийн тоо																				
II.1.2	Өрх толгойлсон эцэг/эхтэй өрхийн тоо																				
II.2	Нийт хүн амын тоо																				
II.2.1	Үүнээс: Эмэгтэй																				
II.3	Нийт хүн ам, насны бүлгээр																				
II.3.1	0-5 нас																				
II.3.2	6-17 нас																				
II.3.3	18-59 нас																				
II.3.4	60 ба түүнээс дээш настай																				
II.4	Тусгай хэрэгцээт иргэдийн тоо																				
II.5	60 ба түүнээс дээш насны ганц бие иргэдийн тоо																				
II.6	Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн тоо																				
II.7	Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо																				
II.8	Хагас өнчин хүүхдийн тоо																				
II.9	Танай багийн нутаг дэвсгэрт оршин сууж байгаа иргэдийн хэдэн хувь нь албан ёсны бүртгэлтэй вэ? <i>(Зөвхөн нэг хариултыг сонгоно)</i>	Бүгд бүртгэлгүй (0%).....	1	II.10	Бараг бүртгэлгүй (1-10%).....	2	II.11	Зарим нь бүртгэлтэй (11-39%).....	3	Тал нь бүртгэлтэй (40-60%).....	4	Ихэнх нь бүртгэлтэй (61-89%).....	5	Бараг бүх хүн бүртгэлтэй (90-99%).....	6	Хүн бүр бүртгэлтэй (100%).....	7				
II.10	Бүртгэлээ хийлгэдэггүй гол 3 шалтгааныг нэрлэнэ үү. <i>(3 хүртэлх сонголттой)</i>	Бүртгэл хийлгээд ямар нэгэн ашиг тус байхгүй.....	A		Боловсролын шалтгаан.....	B		Иргэний бүртгэлийн газар хол байдаг.....	C	Хэтэрхий төвөгтэй, хугацаа их шаарддаг.....	D	Хэрхэн бүртүүлэхээ мэдэхгүй.....	E	Хэт их мэдээлэл шаарддаг.....	F	Түр зуур оршин сууж байгаа болохоор бүртгүүлэхийг хүсдэггүй.....	G	Шалтгаан байхгүй.....	H	Бусад (бичих).....	X
II.11	Танай багийн иргэдийн орлогын гол эх үүсвэр юу вэ? <i>(Зөвхөн нэг хариултыг сонгоно)</i>	Цалин, хөлс.....	1		Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл.....	2		Хувиараа хөдөлмөр эрхлэлт.....	3	Газар болон байрны түрээсийн орлого.....	4	Гэр бүл, найз нөхдөөс илгээсэн мөнгөн тусламж.....	5	Төрийн болон ТББ-аас өгдөг халамж, тусламж.....	6	Тэтгэвэр.....	7	Бусад (бичих).....	96		

II.12	Танай багийн хөдөлмөр эрхлэж байгаа иргэдийн ихэнх нь аль салбарт ажиллаж байгаа вэ? <i>(Зөвхөн нэг хариултыг сонгоно)</i>	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур..... 1 Уул уурхайн олборлолт..... 2 Боловсруулах үйлдвэрлэлт, цахилгаан, ус хангамж..... 3 Барилга..... 4 Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар..... 5 Тээвэр, агуулахын үйл ажиллагаа..... 6 Зочид буудал, зоогийн газар..... 7 Мэдээлэл, холбоо..... 8 Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах..... 9 Боловсрол..... 10 Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж..... 11 Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа..... 12 Бусад (бичих)..... 96	
II.13	Танай багийн иргэдэд хангалттай хүртээмжгүй байгаа үйлчилгээг нэрлэнэ үү. <i>(3 хүртэлх сонголттой)</i>	Усан хангамж..... A Ариун цэврийн байгууламжийн үйлчилгээ..... B Хүнсний хангамж..... C Цахилгаан..... D Эрүүл мэндийн үйлчилгээ..... E Боловсрол..... F Тээврийн үйлчилгээ..... G Төрийн үйлчилгээ..... H Бусад..... X	
II.14	Танай баг тусгай хэрэгцээт иргэдэд зориулсан ямар арга хэмжээ авч хэрэгжүүлдэг вэ? <i>(Олон сонголттой байж болно)</i>	Тээврийн тусгай үйлчилгээ..... A Авто болон явган хүний зам, замын байгууламжийн стандартыг дагаж мөрдөх..... B Тусгайлан эмнэлэгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлдэг..... C Мэдэхгүй..... D Бусад..... X	
II.15	Та сүүлийн 3 сарын хугацаанд хүнсний хэрэглээгээ эрс багасгасан айл, өрхүүдийн талаар сонсож байсан уу? <i>(Зөвхөн нэг хариултыг сонгоно)</i>	Тийм..... 1 Үгүй..... 2	→ Бүлэг III
II.16	Сүүлийн 3 сарын хугацаанд айл өрхүүд хүнсний хэрэглээгээ хэр их багасгасан бэ? <i>(Зөвхөн нэг хариултыг сонгоно)</i>	Маш их..... 1 Их..... 2 Дунд зэрэг..... 3 Бага..... 4 Маш бага..... 5	
III. БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ (ИРСЭН)			
III.1	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн хүн байгаа юу?	Тийм..... 1 Үгүй..... 2	→ Бүлэг IV
III.2	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн хүний тоо	<input type="text"/>	
III.3	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн хүмүүсийн ихэнх нь хаанаас ирсэн бэ? <i>(Зөвхөн нэг хариултыг сонгоно)</i>	Бусад сум, баг..... 1 Өөр аймаг..... 2 Улаанбаатар хот..... 3 Гадаадаас..... 4	→ III.5 } Бүлэг IV
III.4	Хэрэв бусад сум, багаас ирсэн бол тэдгээр хүмүүсийн ихэнх нь хаанаас ирсэн бэ? <i>(Зөвхөн нэг хариултыг сонгоно)</i>	Сумын төвийн баг..... 1 Аймгийн төвийн баг..... 2 Хөдөөгийн багаас..... 3	
III.5	Хэрэв өөр аймгаас ирсэн бол аль аймгаас ирсэн бэ?	Аймаг _____ Сум _____	
III.6	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн хүмүүсийн үндсэн шалтгааныг нэрлэнэ үү. <i>(3 хүртэлх сонголттой)</i>	Хөдөлмөр эрхлэх..... A Отор, нүүдэл..... B Эрүүл мэнд..... C Гэр бүл..... D Боловсрол..... E Баяр ёслол (хурим, амралт)..... F Онцгой нөхцөл байдал (COVID-ын цар тахал)..... G Анхан шатны тусламж үйлчилгээ авах..... H Бусад (бичих)..... X	→ III.7 → III.11 → III.13

III.7	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд хөдөлмөр эрхлэх шалтгаанаар ирсэн хүмүүсийн ихэнх нь аль салбарт ажиллаж байгаа вэ? <i>(Зөвхөн нэг харуултыг сонгоно)</i>	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур..... 1 Уул уурхайн олборлолт..... 2 Боловсруулах үйлдвэрлэлт, цахилгаан, ус хангамж..... 3 Барилга..... 4 Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар..... 5 Тээвэр, агуулахын үйл ажиллагаа..... 6 Зочид буудал, зоогийн газар..... 7 Мэдээлэл, холбоо..... 8 Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах..... 9 Боловсрол..... 10 Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж..... 11 Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа..... 12 Бусад (бичих)..... 96	
III.8	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд уул уурхайн салбарт хөдөлмөр эрхлэхээр ирсэн хүний тоо		<input type="text"/>
III.9	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд малчнаар ажиллахаар (туслах малчнаар) ирсэн хүний тоо		<input type="text"/>
III.10	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд хүүхдийн тэвчишгүй хөдөлмөр эрхлэхээр ирсэн 15-17 насны хүүхдийн тоо		<input type="text"/>
III.11	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд отор нүүдэл хийх зорилгоор ирсэн хүний тоо		<input type="text"/>
III.12	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд отор нүүдлээр ирсэн хүмүүсийн үндсэн шалтгааныг нэрлэнэ үү.	Бэлчээрийн гарц сайн..... 1 Өөрийн багт ган, зуд нүүрлэсэн..... 2 Улирлын чанартай хөдөлгөөнд оролцдог..... 3 Бусад (бичих)..... 96	
III.13	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд эрүүл мэндийн шалтгаанаар ирсэн хүмүүсийн үндсэн шалтгааныг нэрлэнэ үү.	Анхны/түргэн тусламж Эмнэлэгийн хяналтад байх шаардлагатай Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдах Бусад (бичих)..... X	A B C X
III.14	Танай багт сүүлийн 3 сарын хугацаанд ирсэн хүмүүсийн хэд нь энэ багт үлдсэн вэ?		<input type="text"/>

IV. ТУЛГАМДАЖ БУЙ АСУУДАЛ, ХҮНДРЭЛ БЭРХШЭЭЛ

IV.1	Танай багт богино хугацаагаар ирж буй хүн амын хөдөлгөөн хүндрэл бэрхшээл учруулж байна уу?	Тийм 1 Үгүй 2 → Бүлэг V
IV.2	Богино хугацаагаар ирж буй хүн амын хөдөлгөөнтэй холбоотой тулгамдаж буй асуудлыг нэрлэнэ үү? <i>(Олон сонголттой байж болно)</i>	Хүрээлэн буй орчны бохирдол (ус, хөрс, агаар) A Цөлжилт, бэлчээрийн даац B Гэмт хэрэг, хулгай, дээрэм C Эрүүл мэндийн үйлчилгээний ачаалал..... D Боловсролын үйлчилгээний ачаалал..... E Бусад (бичих)..... X
IV.3	Дээрх асуудлыг арилгах, урьдчилан сэргийлэх талаар багийн засаг захиргааны нэгжээс ямар нэгэн арга хэмжээ авч байна уу?	Тийм 1 Үгүй 2 → Бүлэг V
IV.4	Танай орон нутгийн засаг захиргааны нэгжээс одоо авч хэрэгжүүлж байгаа арга, хэмжээнээс өөр ямар арга хэмжээ авахыг илүүд хүсэж байна вэ? <i>(Олон сонголттой байж болно)</i>	Богино хугацааны хөдөлгөөнийг бүртгэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх..... A Төвлөрсөн бүсийн орох, гарах хөдөлгөөний хяналтыг сайжруулах, (харуулын байр бий болгох)..... B Орон нутаг хоорондын тээврийн хэрэгслээр үйлчлүүлж буй иргэдийн мэдээллийг бүртгэх..... C Бусад (бичих)..... X

V. БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ (ЯВСАН)

V.1	Танай багаас сүүлийн 3 сарын хугацаанд явсан хүн байгаа юу?	Тийм 1 Үгүй 2 → V1
V.2	Танай багаас сүүлийн 3 сарын хугацаанд явсан хүний тоо	<input type="text"/>
V.3	Танай багаас сүүлийн 3 сарын хугацаанд явсан хүмүүсийн ихэнх нь хаашаа явсан бэ? <i>(Зөвхөн нэг харуултыг сонгоно)</i>	Бусад сум, баг..... 1 Өөр аймаг..... 2 Улаанбаатар хот..... 3 Гадаад руу..... 4 } → V.5 } Бүлэг V
V.4	Хэрэв бусад сум, баг руу явсан бол тэдгээр хүмүүсийн ихэнх нь хаашаа явсан бэ? <i>(Зөвхөн нэг харуултыг сонгоно)</i>	Сумын төвийн баг..... 1 Аймгийн төвийн баг..... 2 Хөдөөгийн багаас..... 3
V.5	Хэрэв өөр аймаг руу явсан бол аль аймаг руу явсан бэ?	Аймаг Сум
V.6	Танай багаас сүүлийн 3 сарын хугацаанд явсан хүмүүсийн үндсэн шалтгааныг нэрлэнэ үү. <i>(3 хүртэлх сонголттой)</i>	Хөдөлмөр эрхлэх..... A Отор, нүүдэл..... B Эрүүл мэнд..... C Гэр бүл..... D Боловсрол..... E Баяр ёслол (хурим, амралт)..... F Онцгой нөхцөл байдал (COVID-ын цар тахал)..... G Анхан шатны тусламж үйлчилгээ авах..... H Бусад (бичих)..... X

VI. ТЭМДЭГЛЭЛ: БАГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ХҮН АМЫН БОГИНО ХУГАЦААНЫ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ТАЛААРХ САНАЛ

--	--	--

ХАВСРАЛТ Б.

ХҮСНЭГТ 1.1 СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН ХҮН АМЫН ТОО, АЙМАГ, БАГААР, 2022 ОН

Аймаг	Нийт багийн тоо	Өрхийн тоо	Нийт хүн ам	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Бүгд	1 640	504 554	1779 600	885 743	893 857
Архангай	101	28 380	96 903	48 435	48 468
Баян-Өлгий	100	25 775	112 706	55 554	57 152
Баянхонгор	105	21 791	79 947	39 292	40 655
Булган	75	19 295	63 017	31 978	31 039
Говь-Алтай	88	16 546	58 499	29 090	29 409
Говьсүмбэр	10	5 277	18 354	9 215	9 139
Дархан-Уул	26	29 735	107 185	52 282	54 903
Дорноговь	65	21 351	71 747	36 292	35 455
Дорнод	67	24 058	82 647	40 969	41 678
Дундговь	68	13 826	43 546	21 731	21 815
Завхан	116	21 709	74 987	37 357	37 630
Орхон	25	29 235	107 270	52 527	54 743
Өвөрхангай	112	34 720	119 379	59 067	60 312
Өмнөговь	59	23 757	73 426	36 040	37 386
Сүхбаатар	67	18 960	65 404	32 641	32 763
Сэлэнгэ	57	29 998	110 230	55 423	54 807
Төв	97	29 188	96 948	49 308	47 640
Увс	93	22 261	85 750	43 155	42 595
Ховд	91	23 425	92 316	46 067	46 249
Хөвсгөл	129	39 918	138 949	68 740	70 209
Хэнтий	89	25 349	80 390	40 580	39 810

ХҮСНЭГТ 1.2 ТАНАЙ БАГТ СҮҮЛИЙН 3 САР ИРСЭН ХҮН БИЙ ЭСЭХ

Аймаг	Бүгд	Тийм	Үгүй
Бүгд	1 640	966	674
Архангай	101	63	38
Баян-Өлгий	100	56	44
Баянхонгор	105	67	38

Булган	75	46	29
Говь-Алтай	88	62	26
Говьсүмбэр	10	7	3
Дархан-Уул	26	25	1
Дорноговь	65	45	20
Дорнод	67	49	18
Дундговь	68	30	38
Завхан	116	28	88
Орхон	25	25	-
Өвөрхангай	112	57	55
Өмнөговь	59	32	27
Сүхбаатар	67	48	19
Сэлэнгэ	57	45	12
Төв	97	72	25
Увс	93	34	59
Ховд	91	39	52
Хөвсгөл	129	72	57
Хэнтий	89	64	25

ХҮСНЭГТ 1.3 СҮҮЛИЙН 3 САР ИРСЭН ХҮНИЙ ТОО

Аймаг	Бүгд
Бүгд	31 664
Архангай	2 608
Баян-Өлгий	1 769
Баянхонгор	1 601
Булган	725
Говь-Алтай	1 646
Говьсүмбэр	95
Дархан-Уул	1 303
Дорноговь	1 247
Дорнод	1 915
Дундговь	1 189
Завхан	733
Орхон	1 947
Өвөрхангай	1 845

Өмнөговь	5 121
Сүхбаатар	807
Сэлэнгэ	732
Төв	1 575
Увс	820
Ховд	1 161
Хөвсгөл	1 804
Хэнтий	1 021

ХҮСНЭГТ 1.4 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ, САЛБАРААР, АЙМАГ, ДҮНД ЭЗЛЭХ ХУВИАР, 2022 ОН

Аймаг	Бүгд	Барилга	Боловсрол	Боловсруулах үйлдвэрлэлт, цахилгаан, ус хангамж	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах
Бүгд	100.0	1.2	6.6	0.5	1.6	3.1
Архангай	100.0	-	7.9	-	2.0	-
Баян-Өлгий	100.0	3.0	8.0	2.0	6.0	1.0
Баянхонгор	100.0	3.8	5.7	-	1.0	2.9
Булган	100.0	-	5.3	-	-	2.7
Говь-Алтай	100.0	2.3	5.7	-	1.1	4.5
Говьсүмбэр	100.0	-	10.0	-	-	10.0
Дархан-Уул	100.0	3.8	3.8	-	-	-
Дорноговь	100.0	-	4.6	1.5	3.1	13.8
Дорнод	100.0	-	7.5	1.5	1.5	4.5
Дундговь	100.0	-	5.9	-	-	5.9
Завхан	100.0	-	12.9	-	0.9	1.7
Орхон	100.0	4.0	-	4.0	4.0	-
Өвөрхангай	100.0	1.8	6.3	-	1.8	1.8
Өмнөговь	100.0	-	1.7	-	3.4	-
Сүхбаатар	100.0	-	10.4	-	1.5	4.5
Сэлэнгэ	100.0	5.3	3.5	1.8	-	1.8
Төв	100.0	2.1	4.1	-	-	3.1
Увс	100.0	-	6.5	2.2	1.1	4.3
Ховд	100.0	2.2	6.6	-	2.2	4.4
Хөвсгөл	100.0	-	7.8	-	3.1	-
Хэнтий	100.0	-	5.6	-	-	5.6

Хүснэгт 1.4-ийн үргэлжлэл

Аймаг	Тээвэр, агуулахын үйл ажиллагаа	Уул уурхайн олборлолт	Үйлчилгээ- ний бусад үйл ажиллагаа	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Бусад
Бүгд	0.4	3.6	6.0	64.3	0.4	12.3
Архангай	-	-	1.0	75.2	1.0	12.9
Баян-Өлгий	-	1.0	3.0	63.0	2.0	11.0
Баянхонгор	-	1.9	3.8	63.8	-	17.1
Булган	-	-	6.7	66.7	-	18.6
Говь-Алтай	-	1.1	4.5	71.6	1.1	8.1
Говьсүмбэр	-	10.0	10.0	30.0	-	30.0
Дархан-Уул	3.8	15.4	30.8	15.4	-	27.0
Дорноговь	3.1	1.5	3.1	60.0	-	9.3
Дорнод	1.5	1.5	6.0	62.7	-	13.3
Дундговь	-	-	1.5	79.4	-	7.3
Завхан	-	1.7	7.8	60.3	1.7	13.0
Орхон	-	48.0	20.0	8.0	4.0	8.0
Өвөрхангай	-	2.7	4.5	67.0	-	14.1
Өмнөговь	1.7	20.3	5.1	62.7	-	5.1
Сүхбаатар	-	1.5	7.5	62.7	-	11.9
Сэлэнгэ	1.8	10.5	8.8	52.6	-	13.9
Төв	-	1.0	3.1	72.2	-	14.4
Увс	-	-	9.7	64.5	-	11.7
Ховд	-	4.4	8.8	61.5	-	9.9
Хөвсгөл	-	1.6	4.7	69.0	-	13.8
Хэнтий	-	5.6	7.9	69.7	-	5.6

ХҮСНЭГТ 1.5. БУСАД СУМ БАГААС ИРСЭН БОЛ ХААНААС ИРСЭН

Аймаг	Бүгд	Бусад сум, баг	Гадаадаас	Өөр аймаг	Улаанбаатар
Бүгд	966	469	12	139	346
Архангай	63	19	-	10	34
Баян-Өлгий	56	25	10	-	21
Баянхонгор	67	43	-	8	16
Булган	46	9	-	11	26
Говь-Алтай	62	12	1	2	47
Говьсүмбэр	7	1	-	5	1
Дархан-Уул	25	16	-	4	5
Дорноговь	45	29	-	5	11
Дорнод	49	21	-	4	24
Дундговь	30	20	-	4	6
Завхан	28	11	-	4	13
Орхон	25	15	-	6	4
Өвөрхангай	57	39	-	10	8
Өмнөговь	32	19	-	7	6
Сүхбаатар	48	31	-	7	10
Сэлэнгэ	45	15	-	11	19
Төв	72	27	1	15	29
Увс	34	21	-	1	12
Ховд	39	28	-	6	5
Хөвсгөл	72	40	-	3	29
Хэнтий	64	28	-	16	20

ХҮСНЭГТ 1.6. БУСАД СУМ БАГААС ИРСЭН БОЛ ИХЭНХ НЬ ХААНААС ИРСЭН БЭ?

Аймаг	Бүгд
Бүгд	1640
Архангай	101
Баян-Өлгий	100
Баянхонгор	105
Булган	75
Говь-Алтай	88

Говьсүмбэр	10
Дархан-Уул	26
Дорноговь	65
Дорнод	67
Дундговь	68
Завхан	116
Орхон	25
Өвөрхангай	112
Өмнөговь	59
Сүхбаатар	67
Сэлэнгэ	57
Төв	97
Увс	93
Ховд	91
Хөвсгөл	129
Хэнтий	89

ХҮСНЭГТ 1.7. БУСАД СУМ БАГААС ИРСЭН БОЛ ИХЭНХ НЬ ХААНААС ИРСЭН БЭ?

Аймаг	Бүгд
Бүгд	4165
Архангай	134
Баян-Өлгий	38
Баянхонгор	13
Булган	10
Говь-Алтай	-
Говьсүмбэр	6
Дархан-Уул	7
Дорноговь	32
Дорнод	180
Дундговь	46
Завхан	77
Орхон	16
Өвөрхангай	14
Өмнөговь	3294

Сүхбаатар	13
Сэлэнгэ	13
Төв	66
Увс	10
Ховд	70
Хөвсгөл	-
Хэнтий	126

ХҮСНЭГТ 1.8. СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД МАЛЧНААР АЖИЛЛАХААР ИРСЭН ХҮНИЙ ТОО

Аймаг	Бүгд
Бүгд	356
Архангай	15
Баян-Өлгий	20
Баянхонгор	8
Булган	7
Говь-Алтай	3
Говьсүмбэр	11
Дархан-Уул	2
Дорноговь	10
Дорнод	36
Дундговь	4
Завхан	-
Орхон	-
Өвөрхангай	11
Өмнөговь	6
Сүхбаатар	46
Сэлэнгэ	27
Төв	52
Увс	1
Ховд	7
Хөвсгөл	24
Хэнтий	66

ХҮСНЭГТ 1.9. СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ХҮҮХДИЙН ТЭВЧИШГҮЙ ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭХЭЭР ИРСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО (15-17 НАС)

Аймаг	Бүгд
Бүгд	315
Архангай	15
Баян-Өлгий	11
Баянхонгор	18
Булган	15
Говь-Алтай	5
Говьсүмбэр	3
Дархан-Уул	6
Дорноговь	20
Дорнод	18
Дундговь	7
Завхан	7
Орхон	8
Өвөрхангай	18
Өмнөговь	16
Сүхбаатар	20
Сэлэнгэ	27
Төв	31
Увс	7
Ховд	8
Хөвсгөл	15
Хэнтий	40

ХҮСНЭГТ 1.10. СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ОТОР НҮҮДЭЛ ХИЙХЭЭР ИРСЭН ХҮНИЙ ТОО

Аймаг	Бүгд
Бүгд	999
Архангай	5
Баян-Өлгий	62
Баянхонгор	194
Булган	18
Говь-Алтай	1

Говьсүмбэр	-
Дархан-Уул	-
Дорноговь	28
Дорнод	23
Дундговь	154
Завхан	5
Орхон	20
Өвөрхангай	106
Өмнөговь	15
Сүхбаатар	19
Сэлэнгэ	15
Төв	30
Увс	7
Ховд	140
Хөвсгөл	97
Хэнтий	60

ХҮСНЭГТ 1.11. СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ОТОР НҮҮДЭЛ ХИЙХЭЭР ИРСЭН ХҮНИЙ ТОО

Аймаг	Бүгд
Бүгд	14 405
Архангай	241
Баян-Өлгий	247
Баянхонгор	1069
Булган	132
Говь-Алтай	501
Говьсүмбэр	59
Дархан-Уул	1042
Дорноговь	898
Дорнод	983
Дундговь	896
Завхан	331
Орхон	1477
Өвөрхангай	1524

Өмнөговь	1273
Сүхбаатар	661
Сэлэнгэ	417
Төв	719
Увс	354
Ховд	447
Хөвсгөл	546
Хэнтий	588

**ХҮСНЭГТ 1.12. ТАНАЙ БАГТ БОГИНО ХУГАЦААГААР ИРЖ БҮЙ ХҮН АМЫН ХӨДӨЛГӨӨН
ХҮНДРЭЛ БЭРХШЭЭЛ УЧРУУЛЖ БАЙНА УУ?**

Аймаг	Бүгд	Тийм	Үгүй
Бүгд	1 640	293	1 347
Архангай	101	16	85
Баян-Өлгий	100	5	95
Баянхонгор	105	17	88
Булган	75	8	67
Говь-Алтай	88	8	80
Говьсүмбэр	10	2	8
Дархан-Уул	26	13	13
Дорноговь	65	12	53
Дорнод	67	18	49
Дундговь	68	9	59
Завхан	116	17	99
Орхон	25	7	18
Өвөрхангай	112	17	95
Өмнөговь	59	9	50
Сүхбаатар	67	15	52
Сэлэнгэ	57	11	46
Төв	97	33	64
Увс	93	12	81
Ховд	91	21	70
Хөвсгөл	129	18	111
Хэнтий	89	25	64

**ХҮСНЭГТ 1.13. БОГИНО ХУГАЦААГААР ИРЖ БҮЙ ХҮН АМЫН ХӨДӨЛГӨӨНТЭЙ
ХОЛБООТОЙ ТУЛГАМДАЖ БҮЙ АСУУДАЛ**

Аймаг	Бүгд	Хүрээлэн буй орчны бохирдол	Цөлжилт бэлчээрийн даац	Гэмт хэрэг хулгай дээрэм	Эрүүл мэндийн үйлчилгээний ачаалал	Боловсролын үйлчилгээний ачаалал	Бусад
Бүгд	499	125	106	78	73	86	31
Архангай	23	11	3	2	3	2	2
Баян-Өлгий	6	2	1	-	-	2	1
Баянхонгор	22	5	9	5	1	1	1
Булган	11	3	5	-	1	1	1
Говь-Алтай	17	3	1	4	5	2	2
Говьсүмбэр	2	-	-	1	1	-	-
Дархан-Уул	21	3	3	4	2	7	2
Дорноговь	23	7	5	5	2	2	2
Дорнод	23	4	7	1	2	6	3
Дундговь	20	6	4	4	2	3	1
Завхан	25	6	8	3	3	4	1
Орхон	16	2	1	2	5	6	-
Өвөрхангай	43	11	7	7	8	10	-
Өмнөговь	22	3	2	4	6	6	1
Сүхбаатар	24	6	4	2	2	8	2
Сэлэнгэ	15	4	3	2	3	3	-
Төв	64	15	15	11	11	8	4
Увс	17	5	2	1	2	4	3
Ховд	30	11	11	4	2	1	1
Хөвсгөл	35	9	4	9	6	7	-
Хэнтий	40	9	11	7	6	3	4

**ХҮСНЭГТ 1.14. ДЭЭРХ АСУУДЛЫГ АРИЛГАХ, УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТАЛААР БАГИЙН
ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖЭЭС ЯМАР НЭГЭН АРГА ХЭМЖЭЭ АВЧ БАЙНА УУ?**

Аймаг	Бүгд	Тийм	Үгүй
Бүгд	293	228	65
Архангай		16	4
Баян-Өлгий		5	-

Баянхонгор	17	15	2
Булган	8	8	-
Говь-Алтай	8	6	2
Говьсүмбэр	2	1	1
Дархан-Уул	13	10	3
Дорноговь	12	10	2
Дорнод	18	14	4
Дундговь	9	7	2
Завхан	17	11	6
Орхон	7	6	1
Өвөрхангай	17	16	1
Өмнөговь	9	6	3
Сүхбаатар	15	11	4
Сэлэнгэ	11	7	4
Төв	33	26	7
Увс	12	8	4
Ховд	21	14	7
Хөвсгөл	18	16	2
Хэнтий	25	19	6

ХҮСНЭГТ 1.15. ОРОН НУТГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖЭЭС ОДОО АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БАЙГАА АРГА ХЭМЖЭЭНЭЭС ӨӨР ЯМАР АРГА ХЭМЖЭЭ АВАХЫГ ИЛҮҮД ҮЗЭЖ БАЙНА ВЭ?

Аймаг	Бүгд	Богино хугацааны хөдөлгөөнийг бүртгэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх	Төвлөрсөн бүсийн орох, гарах хөдөлгөөний хяналтыг сайжруулах	Орон нутаг хоорондын тээврийн хэрэгслээр үйлчлүүлж буй иргэдийн мэдээллийг бүртгэх	Бусад
Бүгд	262	164	40	27	31
Архангай	14	9	-	3	2
Баян-Өлгий	6	4	1	-	1
Баянхонгор	18	8	2	4	4
Булган	9	5	3	1	-
Говь-Алтай	6	5	1	-	-

Говьсүмбэр	1	-	-	-	1
Дархан-Уул	12	9	1	-	2
Дорноговь	11	6	-	2	3
Дорнод	14	8	3	1	2
Дундговь	10	7	1	1	1
Завхан	11	6	2	1	2
Орхон	7	6	-	-	1
Өвөрхангай	17	10	5	-	2
Өмнөговь	10	6	1	3	-
Сүхбаатар	14	9	3	2	-
Сэлэнгэ	8	6	1	1	-
Төв	30	18	4	3	5
Увс	8	6	2	-	-
Ховд	14	7	4	-	3
Хөвсгөл	19	12	5	1	1
Хэнтий	23	17	1	4	1

ХҮСНЭГТ 1.16. ТАНАЙ БАГААС СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ЯВСАН ХҮН БАЙГАА ЮУ?

Аймаг	Бүгд	Тийм	Үгүй
Бүгд	1 640	1 095	545
Архангай	101	63	38
Баян-Өлгий	100	62	38
Баянхонгор	105	86	19
Булган	75	43	32
Говь-Алтай	88	74	14
Говьсүмбэр	10	5	5
Дархан-Уул	26	25	1
Дорноговь	65	56	9
Дорнод	67	50	17
Дундговь	68	40	28
Завхан	116	40	76
Орхон	25	25	-
Өвөрхангай	112	98	14
Өмнөговь	59	37	22

Сүхбаатар	67	55	12
Сэлэнгэ	57	40	17
Төв	97	75	22
Увс	93	33	60
Ховд	91	46	45
Хөвсгөл	129	85	44
Хэнтий	89	57	32

ХҮСНЭГТ 1.17. ТАНАЙ БАГААС СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ЯВСАН ХҮНИЙ ТОО

Аймаг	Бүгд
Бүгд	35 104
Архангай	2 436
Баян-Өлгий	1 613
Баянхонгор	3 257
Булган	943
Говь-Алтай	2 869
Говьсүмбэр	75
Дархан-Уул	795
Дорноговь	1 068
Дорнод	1 952
Дундговь	1 328
Завхан	399
Орхон	4 823
Өвөрхангай	3 358
Өмнөговь	2 233
Сүхбаатар	1 039
Сэлэнгэ	656
Төв	1 257
Увс	1 045
Ховд	1 000
Хөвсгөл	2 394
Хэнтий	564

**ХҮСНЭГТ 1.18. ТАНАЙ БАГААС СҮҮЛИЙН 3 САРЫН ХУГАЦААНД ЯВСАН ХҮМҮҮСИЙН
ИХЭНХ НЬ ХААШАА ЯВСАН БЭ?**

Аймаг	Бүгд	Бусад сум, баг	Өөр аймаг	Улаанбаатар хот	Гадаад руу
Бүгд	1 094	304	113	641	36
Архангай	63	7	2	53	1
Баян-Өлгий	62	2	-	48	12
Баянхонгор	86	25	9	52	-
Булган	43	2	5	36	-
Говь-Алтай	74	4	2	67	1
Говьсүмбэр	5	1	-	4	-
Дархан-Уул	24	14	1	9	-
Дорноговь	56	37	7	12	-
Дорнод	50	12	7	31	-
Дундговь	40	18	8	14	-
Завхан	40	10	8	22	-
Орхон	25	5	1	4	15
Өвөрхангай	98	30	17	50	1
Өмнөговь	37	22	6	9	-
Сүхбаатар	55	21	6	27	1
Сэлэнгэ	40	4	10	26	-
Төв	75	11	7	56	1
Увс	33	9	3	21	-
Ховд	46	27	2	14	3
Хөвсгөл	85	26	9	49	1
Хэнтий	57	17	3	37	-

**ХҮСНЭГТ 1.19. ХЭРЭВ БУСАД СУМ, БАГ РУУ ЯВСАН БОЛ ТЭДГЭЭР ХҮМҮҮСИЙН
ИХЭНХ НЬ ХААШАА ЯВСАН БЭ?**

Аймаг	Бүгд	Сумын төвийн баг	Аймгийн төвийн баг	Хөдөөгийн багаас
Бүгд	305	93	165	47
Архангай	7	6	1	-
Баян-Өлгий	2	2	-	-
Баянхонгор	25	9	15	1

Булган	2	1	1	-
Говь-Алтай	4	-	1	3
Говьсүмбэр	1	-	-	1
Дархан-Уул	15	8	7	-
Дорноговь	37	9	27	1
Дорнод	12	4	6	2
Дундговь	18	2	15	1
Завхан	10	2	5	3
Орхон	5	2	3	-
Өвөрхангай	30	5	18	7
Өмнөговь	22	6	14	2
Сүхбаатар	21	6	12	3
Сэлэнгэ	4	4	-	-
Төв	11	3	3	5
Увс	9	-	3	6
Ховд	27	13	7	7
Хөвсгөл	26	6	16	4
Хэнтий	17	5	11	1

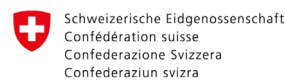

© Javkhantugs

ОУШХБ нь шилжин суурьшигчид, хөдөлгөөнт хүн ам болон нийгэмд тустай, хүмүүнлэг, аюулгүй, цэгцтэй шилжилт хөдөлгөөний зарчмыг баримтлан ажилладаг. ОУШХБ нь засгийн газар хоорондын байгууллага, олон улсын хамтын нийгэмлэгийн түншүүдтэйгээ дараах зорилтын хүрээнд хамтран ажилладаг. Үүнд: Шилжилт хөдөлгөөний үйл явц дахь сорилтыг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, шилжилт хөдөлгөөний асуудлын талаар мэдлэг мэдээлээ дээшлүүлэх, шилжилт хөдөлгөөнөөр дамжуулан нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийг дэмжих, мөн шилжин суурьшигчдын нэр төр, сайн сайхныг дээдлэх зэрэг болно.

Энэхүү тайлан нь Швейцарын хөгжлийн агентлагийн санхүүжилттэйгээр, ОУШХБ-аас хэрэгжүүлж буй “Монгол Улс дахь дотоод шилжилт хөдөлгөөнийг ойлгож, удирдах нь” төслийн хүрээнд хийгдэж буй ажлуудаас гаргаж буй үр дүнгийн нэг хэсэг юм.

Энэхүү төслийн зорилго нь Хүн амын Хөдөлгөөнийг Тандах Матрицыг (ДТМ) ашиглан Монгол Улсын дотоод шилжилт хөдөлгөөн, хөгжлийн бодлогыг тууштай хэрэгжүүлэх замаар нотолгоонд суурилсан томъёолол, хэрэгжилтийг бэхжүүлэн бататгахад оршино. Тайланг загварчлах ажлыг ҮСХ-ны ТӨШГ-ын ХАОСТХ-ийн ахлах статистикч Ж.Цогзогламаа, ОУШХБ-ын зөвлөх Ямэй Ду, Ганбатын Гэрэлтогтох нар боловсруулж, ҮСХ-ны ТӨШГ-ын дарга Ш.Ариунбод, ТӨШГ-ын ХАОСТХ-ийн дарга О. Мандахзориг нар хянан тохиолдуулсан болно. Судалгааны асуулгын загварчлалыг ҮСХ, ОУШХБ-ын ДТМ-ын баг хамтран боловсруулж, ҮСХ-ны арга зүйг зөвлөлөөр баталгаажуулсан болно. Судалгааны мэдээллийг ОУШХБ-ын Ази, Номхон далайн бүс нутгийн алба болон Глобал ДТМ-ыг дэмжих багийн техникийн дэмжлэгтэйгээр Хүн амын Хөдөлгөөнийг Тандах Матрицын (ДТМ) хэрэглүүрийг ашиглан цуглуулж, дүн шинжилгээ хийсэн болно.

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Швейцарын хөгжлийн агентлаг

